

DIAK

Murhaf Alankar

Eduard Sankari

Rouaa Al-Thaher

Tulkki (AMK), asioimistulkkaus

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Opinnäytetyö, 2025

**ALLE 16-VUOTIAAN VAMMAISTUKI
–LOMAKKEEN KÄÄNTÄMINEN
ARABIAN JA VENÄJÄN KIELILLE**

TIIVISTELMÄ

Murhaf Alankar, Eduard Sankari, Rouaa Al-Thaher

Alle 16-vuotiaan vammaistuki -lomakkeen kääntäminen arabian ja venäjän kielille
30 sivut, 3 liitteet

Kevät, 2025

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Tulkki (AMK), asioimistulkkaus

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kääntää Kelan lomakkeen Alle 16-vuotiaan vammaistuki EV 258 ja laatia vammaistukeen liittyvä suomi–venäjä- ja suomi–arabia-sanasto toisille tulkeille, terveydenhuollon työntekijöille ja maahanmuuttajille. Sanaston termit on koottu Alle 16-vuotiaan vammaistuki -lomakkeesta ja Kelan verkkosivuilta. Vastineet ja määritelmät on etsitty Kielitoimiston sanakirjasta ja Tieteen Termipankista.

Opinnäytetyö koostuu yleisistä tiedoista Suomen vammaisetuuksista ja vammaisetiikasta, tietoperustasta, sanastotyön raportista, Kelan lomakkeen käännöksestä ja sanastosta. Tietoperustassa on käyty läpi perustietoja Suomen tarjoamista etuuksista ja palveluista vammaisille, tulkkien etiikasta vammaisten kanssa, sanastotyön keskeisistä määritelmistä ja keinoista. Opinnäytetyön liitteenä on vammaistukeen liittyvä sanasto, Alle-16 vuotiaan vammaistuki -lomake arabian ja venäjän kielillä. Sanastossa on yhteensä 40 termiä ja niiden määritelmät suomen, arabian ja venäjän kielillä.

Vammaistuen sanastolla oli tarvetta, sillä Venäjän ja arabiakielisten maiden terveysjärjestelmät eroavat merkittävästi suomalaisesta terveysjärjestelmästä. Alle 16-vuotiaan vammaistuki -lomake on saattavilla vain suomen, ruotsin ja englannin kielillä, joita kaikki maahanmuuttajat eivät hallitse. Sanasto toimii myös pohjana aiheeseen syvällisemmin perehtymiseen.

Avainsanat: asioimistulkkaus, terveydenhuolto, vammaistuki, sanasto

ABSTRACT

Murhaf Alankar, Eduard Sankari, Rouaa Al-Thaher

Translation of the disability allowance form for children under 16 years old into Arabic and Russian

30 pages, 3 appendices

Spring, 2025

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's degree in Humanities

Public Service Interpreter (FI)

The purpose of the thesis was to translate the form written by Kela (the Social Insurance Institution of Finland) on disability allowance for children under 16 years old and to compile a Finnish–Russian and Finnish–Arabic glossary for other interpreters, healthcare workers and immigrants. The terms in the glossary have been compiled from the Kela's form on disability allowance and from the Kela's website. Glossary entries and their definitions were drawn from Kielitoimisto glossary and Tieteen Termipankki encyclopaedia.

The thesis consists of general information about Finnish disability benefits and disability ethics, a theoretical framework, a report detailing the glossary compilation work, a translation of the Kela's form on disability allowance and the glossary itself. The theoretical framework includes basic information about the benefits and services for people with disabilities, the ethics of the interpreter's work with people with disabilities, and the key definitions and methods of glossary work. The thesis is accompanied by a glossary related to the disability allowance and the Kela's disability allowance form in Arabic and in Russian. The glossary contains a total of 40 terms and their definitions in Finnish, Arabic and Russian.

There was a necessity for a glossary for the disability allowance, as the healthcare systems of Russia and Arab countries differ significantly from the Finnish healthcare system. The disability allowance form was only available in Finnish, Swedish and English, which not all immigrants know. The glossary also serves as a basis for a more in-depth study of the subject.

Keywords: public service interpreting, healthcare, disability benefits, glossary

АННОТАЦИЯ

Мурхаф Аланкар, Эдуард Санкари, Руаа Ал-Тхахер

Перевод заявления на пособие для детей инвалидов до 16 лет на арабский и русский языки

30 страницы, 3 приложения

Весна, 2025

Университет прикладных искусств Диакония

Степень бакалавра в области устного социального перевода, социальный переводчик

Целью данной дипломной работы был перевод заявления на предоставление пособия по инвалидности, составленного Kela (Национальное пенсионное ведомство), и составление финско-русского и финско-арабского глоссария, связанного с пособиями по инвалидности, для других переводчиков, работников здравоохранения и иммигрантов. Термины в глоссарии были подобраны на основе формы заявления, составленной Kela и взяты с веб-сайта Kela. Переводы и определения слов были найдены в словаре Kielitoimisto и в энциклопедии Tieteen Termipankki.

Работа содержит общую информацию о финских пособиях по инвалидности и этике при работе с инвалидами, теоретическую часть, отчет о работе над глоссарием, перевод заявления Kela и глоссарий. Теоретическая часть содержит основные сведения о пособиях и услугах, которые Финляндия предоставляет людям с ограниченными возможностями, этике переводчиков при работе с людьми с ограниченными возможностями, а также основные определения и методы работы при составлении глоссария. Дипломная работа сопровождается глоссарием по пособиям по инвалидности и бланками заявления на пособие по инвалидности Kela на арабском и русском языках. Глоссарий содержит в общей сложности 40 терминов и их определений на финском, арабском и русском языках.

Необходимость в составлении глоссария с терминологией для людей с ограниченными возможностями возникла, поскольку системы здравоохранения России и арабских стран существенно отличаются от системы здравоохранения Финляндии. Бланки заявления, подготовленный Kela, доступны только на финском, шведском и английском языках, которыми владеют не все иммигранты. Глоссарий также служит основой для более глубокого изучения темы.

Ключевые слова: социальный перевод, здравоохранение, пособие по инвалидности, глоссарий

مرهف الأنقر، إدوارد سنكاري، رؤى الطاهر
ترجمة استمارة دعم الإعاقة للأطفال دون سن 16 عامًا إلى اللغتين العربية والروسية

عدد الصفحات 30 والملحقات 3

ربيع، 2025

جامعة دياكونيا للعلوم التطبيقية

الدرجة العلمية (بكالوريوس)، ترجمة

(كأن الهدف من مشروع التخرج هو ترجمة استمارة إعانة الإعاقة التي أعدتها مؤسسة الضمان الاجتماعية الفنلندية (كيلا

بالإضافة إلى إعداد قاموس متخصص حول إعانة الإعاقة باللغتين الفنلندية-الروسية والفنلندية-العربية. يهدف هذا القاموس إلى مساعدة المترجمين، والعاملين في قطاع الرعاية الصحية، والمهاجرين في فهم المصطلحات المتعلقة بهذا الموضوع وتم جمع مصطلحات القاموس من الاستمارة الرسمية التي أصدرتها مؤسسة الضمان الاجتماعي الفنلندية، بالإضافة إلى موقعها الإلكتروني. أما المكافآت اللغوية لهذه المصطلحات، فقد تم العثور عليها من خلال قاموس مكتب اللغة الفنلندية وبنك المصطلحات العلمية العام

يتناول المشروع معلومات عامة عن استحقاقات الإعاقة في فنلندا وأخلاقيات التعامل مع ذوي الإعاقة، إلى جانب الإطار النظري الذي يوضح نظرة عامة على المزايا والخدمات التي تقدمها فنلندا للأشخاص ذوي الإعاقة، وأخلاقيات عمل المترجمين عند التعامل مع ذوي الإعاقة، والمفاهيم الأساسية لعملية إعداد المصطلحات والأساليب المستخدمة في ذلك. كما يتضمن تقريرًا عن عملية إعداد القاموس، وترجمة استمارة مؤسسة الضمان الاجتماعي الفنلندية المتعلقة بإعانة الإعاقة، وقاموسًا متخصصًا يحتوي على 40 مصطلحًا وتعريفاتها باللغات الفنلندية والعربية والروسية. كان هناك حاجة ماسة لهذا القاموس، نظرًا للاختلافات الكبيرة بين أنظمة الرعاية الصحية في الدول العربية وروسيا مقارنة بالنظام الصحي الفنلندي

كما أن الاستمارة التي أصدرتها مؤسسة الضمان الاجتماعي الفنلندية متاحة فقط باللغات الفنلندية والسويدية والإنجليزية، وهي لغات قد لا يكون جميع المهاجرين على دراية بها مسبقًا. بالتالي، لا يساعد القاموس فقط في تسهيل الفهم والتواصل، بل يمكن أن يكون أيضًا مرجعًا أساسيًا للمتخصصين والمترجمين الذين يرغبون في التعمق أكثر في هذا المجال

الكلمات المفتاحية: دعم الإعاقة، فوائد كيلا، الترجمة النصية

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 VAMMAISPALVELUITA SUOMESSA	6
2.1 Vammaispalvelut ja tukitoimet Suomessa.....	6
2.2 Minkälaisia palveluita vammainen saa Suomessa?	7
3 VAMMAISTYÖNETIIKKA.....	10
3.1 Etiikan ristiriidat.....	10
3.2 Yhteiskunta ja etiikka	11
3.3 Tulkin ja kääntäjän eettiset säännöt.....	11
3.4 Työskentely vammaisten kanssa	12
4 TAUSTATEORIA	13
4.1 Kirjallisuus ja aiempi tutkimus	13
4.2 Käännösstrategiat ja niiden merkitys.....	16
4.3 Käännösstrategioiden valinta	16
4.4 Sanaston luominen prosessina	17
4.5 Sanaston merkitys käännösprosessin apuvälineenä	17
4.6 Sanaston merkitys apuna lomakkeen täyttämiseen	18
4.7 Sanastotyön keskeiset käsitteet.....	18
4.8 Meidän valitsema strategia	19
5 OPINNÄYTETYÖPROSESSI.....	21
5.1 Yhteistyötahot	21
5.2 Käännöstyön vaiheet.....	22
5.3 Käännöstyön haasteet	23
5.4 Käännöstyössä käytetyt työkalut.....	25
5.5 Esimerkkejä käännösratkaisuista	25
6 POHDINTA	31
6.1 Erilainen sanasto ja hallinnolliset termit	31
6.2 Johtopäätökset.....	33
LÄHTEET.....	35

LIITE 1. Tukisanasto alle 16-vuotiaan vammaistukihakemuksesta	38

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kääntää Alle 16-vuotiaan vammaistuki -lomake arabian ja venäjän kielille ja laatia käännöksille tukea tarjoava sanasto, joka helpottaa lomakkeen täyttämistä erityisesti maahanmuuttajataustaisille ja vammaisten lasten perheille, joiden äidinkieli ei ole suomi. Käännöstyö ja sanaston laatiminen auttavat parantamaan hakemuksen saavutettavuutta ja ymmärrettävyyttä, jolloin myös vähemmistökieliryhmät voivat täyttää lomakkeen oikein ja saada tarvitsemansa tuen ilman kielimuureja.

Vammaistukihakemus on tärkeä asiakirja, joka mahdollistaa vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä taloudellisen tuen saamisen. Lomakkeen täyttäminen voi kuitenkin olla monelle vaikeaa, erityisesti silloin, kun henkilö ei hallitse suomen kieltä tai kokee hakemuksen kielen olevan liian monimutkainen ja virallinen. Tämän vuoksi on tärkeää tarjota käännöksiä, jotta kaikki hakijat voivat täyttää lomakkeen oikein ja saada tarvitsemansa tuen helposti.

Opinnäytetyön keskiössä on vammaistukihakemuksen kääntäminen arabian ja venäjän kielille. Tämän lisäksi työssä laadittiin sanasto, joka toimii avustavana työkaluna hakemuksen käyttäjille ja auttaa heitä ymmärtämään erityisesti viralliset ja monimutkaiset termit, joita hakemus saattaa sisältää. Sanasto tulee tukemaan lomakkeen täyttämistä ja varmistamaan, että käyttäjät pystyvät tulkitsemaan hakemuksen oikein.

Käännöstyö ei ole pelkästään tekninen prosessi, vaan siihen sisältyy myös kulttuurisia ja kielellisiä huomioita. Kääntäjän on otettava huomioon kunkin kielen erityispiirteet, kuten sananmuodostus ja lauserakenne sekä kulttuuriset merkitykset ja virallisen kielen vivahteet. Käännöstyössä on myös tärkeää varmistaa, että hakemuksen sisältö on ymmärrettävää ja sen täyttäminen ei aiheuta väärinkäsityksiä hakijan tai viranomaisen välillä.

Opinnäytetyössä käsitellään myös käytettäviä käännöstekniikoita, kuten sanakirjojen ja käännöstyökalujen hyödyntämistä käännösten tarkkuuden ja

johdonmukaisuuden varmistamiseksi. Lisäksi pohditaan, kuinka sanaston laatiminen voi tukea käännösten ymmärrettävyyttä ja parantaa hakemuksen täyttämiskokemusta.

Oppinäytetyön tuloksena syntyy käännettyt Alle 16-vuotiaan vammaistuki -lomakkeet sekä sanasto, jotka tulevat käyttöön Invalidiliitossa ja joilla pyritään helpottamaan vammaistukihakemuksen täyttämistä erityisesti arabian- ja venäjänkielisille käyttäjille. Tällä työllä on myös laajempi yhteiskunnallinen merkitys, sillä se edistää vammaisten henkilöiden ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tasa-arvoisia mahdollisuuksia käyttää virallisia palveluja ilman kielimuureja.

2 VAMMAISPALVELUITA SUOMESSA

Vammaisten elämä on täynnä vaikeuksia, esteitä ja erilaisia hankaluuksia henkilölle ja hänen ympärillään oleville ihmisille. Invalidiliiton vuoden 2023 arvion mukaan Suomessa asuu noin 800 000 vammaista, mikä on noin 15 % Suomen koko väestöstä (Invalidiliitto, 2023). Se ei ole enää Suomen vähemmistö, vaan melko suuri joukko suomalaisia. Mukana ovat lievästi vammaiset, joita tavalliset ihmiset eivät voi erottaa täysin terveistä ihmisistä sekä vakavasti sairaita, jotka esimerkiksi eivät pysty liikkumaan omilla voimilla ja joskus jopa syömään ilman apua.

2.1 Vammaispalvelut ja tukitoimet Suomessa

Suomi valtiona tarjoaa kuitenkin erilaisia palveluita ja tukia vammaisille. Näiden palvelujen saatavuus riippuu yksilön vammaisuudesta ja voi muuttua, kun hänen tilanteensa paranee tai huononee. Kaikki vammaispalvelut ovat ilmaisia tai niistä voi saada taloudellista korvausta. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2023.)

Useimmissa tapauksissa hyvinvointialue on vastuussa palvelujen tarjoamisesta. Vammaiselle voi tarvittaessa laatia henkilökohtaisen palvelusuunnitelman, jossa luetellaan kaikki hänen tarvitsemansa asiat ja toimenpiteet, joita näiden palvelujen saavuttamiseksi tulee tehdä. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2023.)

Suomessa pääpalveluita vammaisille ovat apuvälinepalvelu, asunnon muutostyön palvelu, henkilökohtainen avun palvelu, kuljetuspalvelu, palveluasuminen, päivätoiminnan palvelu, sopeutumisvalmennuksen ja kuntoutusohjauksen palvelu, kuntoutuksen palvelu, laitoshoidon palvelu, perhehoidon palvelu, omaishoidon palvelu, tulkkauspalvelu, taloudellisen tuen palvelu ja työllistymisen palvelu. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2023.)

2.2 Minkälaisia palveluita vammaisen saa Suomessa?

Jos ihmisellä on liikkumisvaikeuksia, hän voi hankkia laitteen, joka helpottaa hänen liikkumistaan. Tällaisia laitteita ovat esimerkiksi pyörätuolit ja kainalosauvat. Niitä saa sen alueen terveystakeskuksesta, jossa vammaisen asuu. Itse laitteen lisäksi vammaiselle ja hänen omaisilleen opetetaan sen käyttöä, ja tarvittaessa voidaan korjata tai vaihtaa laite. (THL, 2024c.)

Vakavasti sairaille potilaille kodin muutostyö voi olla tarpeen. Tässä tapauksessa vammaisen voi saada tietyn summan korjauksista tai muutoksista, mutta valtio ei maksa sitä kokonaan. Tällaisia korjauksia ovat usein oviaukkojen leventäminen, kynnysten tai kylpyammeiden poistaminen ja kaiteiden asentaminen. (Helsingin kaupungin verkkosivusto, i.a.-a)

Jos vammaisen tarvitsee apua jokapäiväisessä toiminnassa, työssä, opiskelussa tai yhteiskunnallisissa tapahtumissa, hänellä on oikeus saada henkilökohtainen avustaja auttamaan häntä. Hyvinvoinnialueen tehtävänä on tarjota kaikille apua tarvitseville henkilökohtaista apua. Henkilökohtainen avustaja voi olla vastuussa vammaisen avustamisesta kaikessa liikkumisesta siivoamiseen. Avustajan tehtävät riippuvat vammaisen tilasta. (THL, 2024b.)

Jos vammaisella on ongelmia liikkua kaupungissa, hänelle voidaan maksaa matkansa taksilla. Jokaisella vammaisella on oikeus lyhyeen pysähdykseen matkan aikana tärkeästä syystä, esimerkiksi hakeakseen lasta päiväkodista matkan varrella tai jos hän tarvitsee raitista ilmaa. (Invalidiliitto, i.a.-a)

Jos henkilö ei voi elää ilman toisen henkilön jatkuvaa apua, voidaan järjestää hänelle erityisen asunnon, jossa hän saa kaiken tarvitsemansa. Tätä palvelua tarjotaan vain, jos kaikki muut palvelut eivät tarjoa henkilölle kaikkea hänen tarvitsemaansa apua. (Invalidiliitto, i.a.-b)

Jokaisella vammaisella on myös oikeus palveluun, joka tarjoaa hänelle toiminnan. Tämän toiminnan tulee olla aktiivista ja monipuolista. Useimmissa

tapauksissa se voi olla kävelyä, urheilua tai jotain yhdessä tekemistä. (THL, 2024a.)

Läheisten ja vammaisen itsensä valmentamiseksi Kela järjestää erityiskursseja, joissa kaikkia osallistujia opetetaan sopeutumaan ihmisen vammaan ja kaikkiin tämän vamman tuomiin muutoksiin. Näillä kursseilla kaikki osallistujat saavat kaiken tarvittavan tiedon henkilön sairaudesta, sen hoidosta jne. (Kela, 2021.)

Terveyskeskukset ja sairaalat vastaavat vammaisten kuntoutuksesta. Kela vastaa vakavasti sairaiden vammaisten kuntoutuksesta. Ensin kullekin vammaiselle tehdään kuntoutussuunnitelma, jossa terveydenhuollon asiantuntija arvioi henkilön kunnon ja tarvittavat toimenpiteet. Sen jälkeen alkaa itse kuntoutus. (Tukiliitto, i.a.)

Jos vammaisen tarvitsee päivittäistä hoitoa, hänet voidaan sijoittaa erikoissairaanhoidolaitokseen, jossa häntä hoidetaan ja valvotaan päivittäin. Useimmiten tätä palvelua käyttävät henkilöt, jotka eivät voi hoitaa kotona tai joilla on vakava sairaus, joka vaatii ammattihoitoa päivittäin. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2025.)

Tarvittaessa vammaiselle ihmiselle voidaan järjestää hoito yksityiskodissa. Tutkimusten mukaan se on erittäin tehokas kehitysvammaisille ja mielenterveysongelmista kärsiville. (Sosiaali- ja terveysministeriö, i.a.-a)

Jos vammaisen tarvitsee jatkuvaa apua ja hänellä on läheinen, jolla on halua ja aikaa auttaa vammaista, kunta voi maksaa tälle avustajalle. Tällä avustajalla on sekä palkkio työstään että viralliset vapaapäivät. (Helsingin kaupungin verkkosivusto, i.a.-b)

Jos henkilöllä on kuulo-, näkö- tai puheongelmia, hän voi saada tulkin palveluita. Tässä tapauksessa tulkki käyttää joko kirjallista tulkkausmenetelmää tai viittomakieltä. Tulkkaus voi tapahtua joko etänä tai paikan päällä. (Kela, i.a.-a)

Vammaistuen saamiseksi Kelasta, vammaisten on ensin hankittava lääkärintodistus tai muu todistus vammaisuudestaan (Kela, i.a.-b).

Vammaistuessa on 3 tasoa. Perus, korotettu ja ylin, mitä vaikeampi henkilön terveystilanne, sitä enemmän rahaa hän voi saada. (Sosiaali- ja terveysministeriö, i.a.-b) Meidän kääntämällämme Kelan lomake helpottaa vammaisille hakea juuri tätä tukimuotoa. Mikä tukimuoto saa vammaisen, riippuu hänen terveydentilastaan. Yleisesti Kelan saamia taloudellisia tukea muodostavat vammaisen toimeentulon suurimman osan tai sen perustan.

Vammaisuuden saaminen ei aina poista henkilöltä täysin työkykyä lievän vamman tapauksessa, vaan asianmukaista apua saava henkilö voi silti jatkaa työskentelyä tai oppia uuden ammatin. Työllistymisen palvelu on tässä asiassa erittäin hyödyllinen. Tätä palvelua tarjoavat sekä TE-toimisto että Kela. (Invalidiliitto, 2024.)

3 VAMMAISTYÖNETIIKKA

Eettinen asenne vammaisten parissa työskentelyssä on olennainen osa kaikkia vammaisiin liittyviä ammatteja. Minkä tahansa lääkärin, sairaanhoitajan tai muun terveydenhuollon ammattilaisen tehtävänä on kunnioittaa jokaista ihmistä hänen tilastaan riippumatta. (Brusas & Nevala, 2014.) Etiikka auttaa varmistamaan, että potilaan hoito suoritetaan oikeudenmukaisesti ja laillisesti. Tulkintyössä etiikka on yhtä tärkeä rooli vammaisten kanssa. Vaikka tulkki on aina puolueeton, hän on silti ihminen. Tulkkaus ei ole jännitys vain tulkille, koska asiakas, erityisesti sairas tai vammainen, voi olla masentunut tai hermostunut koko tulkkaustyöstä, kun kaikissa lääketieteen tulkkauksissa keskustellaan noin aina henkilökohtaisista asioista. Erilaisissa kulttuurissa näihin aiheisiin voi olla täysi tabu, niin tulkin on oltava tietoinen kyseisestä kulttuurista ja sen ominaisuuksista. Kunnioitus ja empatia kaikille ihmisille on sekä tulkin että lääketieteen työntekijän paras keino hoitamaan ja työskennellä vammaisten kanssa.

YK:n vammaissopimuksen mukaan jokaisella vammaisella on oikeudet, kuten syrjimättömyys, tasa-arvo ja vapaus. Emme kuitenkaan saa unohtaa perusihmisioikeuksia, jotka ovat yksilön kunnioittaminen, oikeus valita ja oikeus yksityisyyteen. (YK:n vammaissopimus, 2011.)

3.1 Etiikan ristiriidat

Etiikka tulee usein kyseenalaiseksi, varsinkin lääketieteessä. Ihmisen itsemääräämisoikeus asetetaan kyseenalaiseksi, jos henkilö on mielisairas tai hänellä on kehitysvamma. Kysymys henkilön valinnasta on erityisen herkkä kehitysvammaisten kanssa työskennellessä, koska potilas ei välttämättä yksinkertaisesti ymmärrä, mihin hänen valintansa kieltäytyä hoidosta johtaa. Tällaisessa tilanteessa terveydenhuollon ammattilaisen tulee selittää mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja selkeästi kaikki potilaan päätöksen seuraukset. Tuetaan häntä, pidetään hänestä huolta, mutta ei pakoteta häntä

tekemään mitään, mitä hän ei halua. Terveysthuollon työntekijän on löydettävä tasapaino potilaan oikeuksien kunnioittamisen ja halun välillä parantaa hänet, mikä on usein erittäin vaikeaa ja voi aiheuttaa stressiä työntekijälle itselleen (Brusas & Nevala, 2014). Asiakkaiden kanssa tulkilla on ihan samat keinot kuin terveyshoitajilla, koska sairas henkilö on kaikille ensin ihminen ja sen jälkeen sairas. Jos tulkki ei ymmärtänyt vammaisen puhetta, on aina mahdollista pyytää toistamaan tai sanomaan se toisella tavalla. Pitää vain uskaltaa kysyä ja pyytää, kunhan tulkilla on siihen oikeus. Tulkkauksen kokemus vammaisten kanssa on aika hyödyllinen, mutta kyllä se aina riippuu henkilöstä itse. Kunnioittaa, tueta, luoda rauhallista ja turvallista tilaa, nämä keinot voivat varmistaa, että tulkkaus menee hyvin melkein kaikkien ihmisten kanssa.

3.2 Yhteiskunta ja etiikka

Etiikassa ei ole vain hoitava lääkäri ja potilas, vaan myös itse yhteiskunta ja valtio. Valtion tehtävänä on tarjota lääkärille ja potilaalle kaikki tarvittavat lääkkeet ja apuvälineet potilaan parantamiseksi. Yhteiskunnan, esimerkiksi potilaan perheen, tehtävänä on tukea potilasta vaikeina aikoina eikä häiritä lääkäreiden ja hoitajien työtä. Ja kaikin puolin kannattaa tukea vammaisia, vanhuksia ja kaikkia sairaita hoitavia ihmisiä. Loppujen lopuksi terveysalan työntekijöitä pelastavat ja parantavat meidät. Valtion tulee tukea heitä taloudellisesti, työnantajan tulee tarjota heille paremmat työolosuhteet ja meidän, tavallisten ihmisten ja koko yhteiskunnan tulee kiittää heitä, eikä syyttää heitä kaikista meidän ongelmistamme (Brusas & Nevala, 2014).

3.3 Tulkin ja kääntäjän eettiset säännöt

Kääntäjän työssä, kuten myös tulkin tehtävissä, eettiset säännöt ovat keskeinen osa ammattipäivittäistä toimintaa. Tulkkauksen eettiset säännöt, jotka on laatinut Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto (SKTL), ohjaavat tulkkia toimimaan ammattitaitoisesti ja vastuullisesti kaikissa tilanteissa. Kääntäjän näkökulmasta

näiden sääntöjen soveltaminen on erittäin tärkeää, vaikka kääntäjä ei suoraan osallistu tulkkaukseen. Kääntäjän on huolehdittava siitä, että käännettävä materiaali on käsitelty luottamuksellisesti ja eettisesti, samoin kuin tulkki ei saa hyödyntää väärin mitään asiakirjaan liittyvää tietoa. Kääntäjän tulee myös varmistaa, että hänellä on riittävä pätevyys kääntämiseen, ja hän valmistautuu tehtävänsä huolellisesti. Kääntäjän eettinen velvollisuus on varmistava, että käänнос on tarkka ja puolueeton, eikä hänen omat tunteensa tai mielipiteensä vaikuta käännöstyöhön. Kuten tulkki, myös kääntäjä kehittää jatkuvasti omaa ammattitaitoaan ja pysyy puolueettomana työssään. Tällaiset eettiset periaatteet varmistavat, että käännöstyö on luotettavaa ja uskottavaa. (Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto, 2017.)

3.4 Työskentely vammaisten kanssa

Joskus vammaisten työskentelyssä tulkin on vaikea noudattaa hänen ammattinsa sääntöjä, se on inhimillistä tuntea surua toista kohtaan. Tulkin ensimmäinen ja tärkein sääntö on kunnioitettava kaikkea osapuolia. Kun tulkki kunnioittaa lääkäriä, niin lääkäri kunnioittaa tulkkia ja niin eteenpäin. Vaikka tunteita voivat hallita tulkkia, kun hän työskentelee sairaiden tai vammaisten henkilöiden kanssa, hänen on aina varmistettava, että hän on rauhoittunut, puolueeton ja salassapitovelvollinen. Kyllä, se voi tuntua vaikealta tai edes mahdottomalta, mutta kokemus tekee ihmiseltä mestarin. Tulkin ainoa tehtävä tulkkauksessa on varmistava, että kaikkea osapuolia ymmärtävät toisia.

4 TAUSTATEORIA

Kääntäminen on prosessi, jossa ei ole kyse vain sanojen yksinkertaisesta siirtämisestä yhdeltä kieleltä toiselle, vaan viestin ja merkityksen välittämisestä kohdekielelle. Tärkeää on, että kääntäjä ei ainoastaan seuraa lähdekielen rakenteita, vaan varmistaa, että viesti on kulttuurisesti ja kielellisesti ymmärrettävä. Se pätee erityisesti käännöksiin, joissa on otettava huomioon kulttuuriset erot, sanaston ja kieliopin eroavaisuudet sekä viralliset ja tekniset termit, kuten viranomaisdokumenteissa.

Suomi-arabia ja suomi-venäjä käännöstyöt ovat esimerkkejä käännöksistä, joissa erityisesti kulttuurisidonnaiset ja kielelliset haasteet korostuvat. Nämä kieliparit eroavat merkittävästi toisistaan rakenteellisesti ja kulttuurisesti, mikä tuo omat erityispiirteensä käännösprosessiin. Viranomaisdokumenttien käännöksessä on tärkeää valita oikeat termit, jotka eivät ainoastaan säilytä alkuperäisen viestin merkitystä, vaan ovat myös kulttuurisesti ja kielellisesti sopivia kohdekielellä.

4.1 Kirjallisuus ja aiempi tutkimus

Aiempi tutkimus ja kirjallisuus käännöstieteessä on keskittynyt moniin tärkeisiin näkökohtiin, kuten käännösten strategioihin, kulttuuriin eroihin ja viranomaisdokumenttien kääntämisen erityispiirteisiin. Yksi keskeinen näkökulma käännöstieteessä on funktionaalinen käännösstrategia, jossa kääntäminen ei perustu pelkästään sanojen sanakirjakäännöksiin, vaan huomioidaan myös tekstin käyttötarkoitus ja kohdeyleisö. (Vehmas-Lehto, 1999.) Tämä ajattelutapa on erityisen tärkeä viranomaisdokumenttien kääntämisessä, sillä viranomaisasiakirjat, kuten sopimukset, ohjeet ja lait, vaativat tarkkaa ja kulttuurisesti kontekstoituvaa käännöstyötä. Funktionaalisessa käännöksessä pyritään varmistamaan, että kohdeyleisö ymmärtää tekstin samanlailla kuin lähdekieliset lukijat.

Toisaalta Koskinen on tutkinut käännösstrategioiden merkitystä suomalaisessa kontekstissa, erityisesti painottaen kielellisten ja kulttuuristen erojen merkitystä käännöstyössä. Suomessa kääntäjien on tärkeää ymmärtää, miten kielelliset erot, kuten sanaston ja lauserakenteiden eroavuudet, voivat vaikuttaa käännösten tarkkuuteen ja sujuvuuteen. Koskinen tuo esiin myös, että käännöksissä tulee olla joustavuutta ja kykyä soveltaa oikeita strategioita tilanteen mukaan, sillä erilaiset tekstilajit voivat vaatia erilaista lähestymistapaa. (Koskinen, Vuori & Leminen, 2000.)

Käytännön esimerkkinä suomi-arabia kääntämisestä voidaan mainita Hiba Al-Musawin opinnäytetyön Kelan työttömyysesitteen kääntäminen suomen kielestä arabian kielelle (Al-Musawi, 2021). Tämä tutkimus keskittyy viranomaisdokumenttien kääntämisen haasteisiin suomi-arabia kieliparissa ja erityisesti siihen, miten hallinnollisten termien ja kielen rakenteiden mukauttaminen arabian kieleen on monivaiheinen ja monesti kulttuurisesti latautunut prosessi. Al-Musawilla käy ilmi, että suomi-arabia kääntämisessä kääntäjä joutuu tasapainoilemaan sanaston tarkkuuden ja ymmärrettävyyden välillä. Se voi tarkoittaa, että tietyt viralliset tai juridiset termit eivät löydä suoraa vastinetta arabian kielestä, ja kääntäjän on tehtävä kompromisseja, jotta tekstistä säilyy sen alkuperäinen tarkoitus ja viesti. Tutkimus myös osoittaa, että käännöksessä ei ole kyse vain sanan sanallisesta siirtämisestä kielestä toiseen, vaan kokonaisen kulttuurisen ja kielellisen rakenteen ymmärtämisestä. Se on erityisen tärkeää viranomaisdokumenteissa, joissa tekstin tarkkuus ja kulttuurinen sopivuus ovat avainasemassa.

Muita merkittäviä tutkimuksia viranomaisdokumenttien kääntämisestä ovat Yleisellä poliittisten tekstien käännösongelmia Englannin ja kurdin kielten tapaus tutkimukset poliittisten ja hallinnollisten tekstien kääntämisestä, (Ahmad, Barazani, Reman-Sabah & Ali, 2021) sekä Käännösteorioiden tarkastelua (Pym, 2010), jotka korostavat kääntäjän roolia viestinnän välittäjänä eri kulttuurien välillä. Ensimmäisen työn mukaan virallisten asiakirjojen kääntäminen ei ole pelkästään kielensisäistä muuntamista, vaan se on osa laajempaa viestinnällistä ja poliittista kontekstia, jossa kääntäjän on otettava huomioon sekä lähde- että kohdekulttuurin normit. Se tarkoittaa esimerkiksi sitä,

että tietyt ilmaisut tai termit voivat olla juridisesti sitovia yhdessä kielessä, mutta ne voivat vaatia tarkempaa selitystä tai mukauttamista toisessa kielessä.

Pym (2010) tarkastelee kääntäjän roolia dynaamisena viestijänä, joka ei ainoastaan siirrä sanoja kielestä toiseen, vaan myös tekee päätöksiä sen suhteen, kuinka viesti välittyy tehokkaimmin eri kulttuuri- ja oikeusjärjestelmissä (Pym, 2010). Tämä näkökulma on erityisen tärkeä suomi-arabia ja suomi-venäjä käännöksissä, joissa juridiset ja hallinnolliset käsitteet voivat poiketa merkittävästi toisistaan.

Lisäksi Chesterman (2016) tarjoaa hyödyllisen kehyksen käännösstrategioiden tarkastelulle. Hänen mukaansa kääntäminen ei ole täysin vapaata, vaan sitä ohjaavat erilaiset normit, jotka vaikuttavat siihen, millaisia valintoja kääntäjä tekee. Erityisesti virallisissa käännöksissä nämä normit liittyvät tarkkuuteen, yhtenäisyyteen ja oikeudelliseen sitovuuteen, mikä korostaa kääntäjän vastuuta.

Käännösvälitteinen viestintä digitaalisessa maailmassa: Globalisaation ja lokalisaation haasteet (O'Hagan & Ashworth, 2002) käsittelee sitä, kuinka teknologiset ratkaisut voivat tukea käännösprosessia, mutta korostavat, että ne eivät voi korvata inhimillistä arviointia ja kulttuurista asiantuntemusta. Se on erityisen tärkeää suomi-arabia ja suomi-venäjä kääntämisessä, sillä tekemät virheet voivat johtaa vakaviin väärinkäsityksiin, jos niitä ei tarkisteta huolellisesti.

Näitä tutkimuksia ovat osoittaneet, että viranomaisdokumenttien kääntäminen on monivaiheinen ja vaativa prosessi, jossa kääntäjän on hallittava sekä kielitieteellinen että kulttuurinen näkökulma. Erityisesti funktionaalinen lähestymistapa, jossa huomioidaan käännöksen käyttötarkoitus ja kohdeyleisö, on keskeinen strategia näissä käännöksissä. Lisäksi jatkuva tutkimus ja kehitys alalla auttavat parantamaan käännösten laatua ja varmistamaan, että hallinnolliset asiakirjat palvelevat tarkoitustaan tehokkaasti eri kieli- ja kulttuurikonteksteissa.

4.2 Käännösstrategiat ja niiden merkitys

Sanatarkka käännös:

Sanatarkka käännös säilyttää alkuperäisen rakenteen ja sanajärjestyksen mahdollisimman muuttumattomana. Tämä strategia toimii hyvin, jos lähdekielen ja kohdekielen rakenteet ovat riittävän samankaltaiset. Kuitenkin se voi johtaa kömpelöön ilmaisuun, jos kieliopilliset erot ovat suuret. (Tieteen termipankki, 2025c.)

Kommunikatiivinen käännös:

Kommunikatiivinen käännös keskittyy viestin välittämiseen luonnollisesti kohdekielellä. Se voi sisältää rakenteellisia ja sanavalintoihin liittyviä muutoksia, jotta käännös kuulostaa sujuvalta ja luontevalta. Tämä strategia on erityisesti hyödyllinen silloin, kun lähtö- ja kohdekielen kulttuuriset ja rakenteelliset erot ovat suuria. (Tieteen termipankki, 2025a.)

Kulttuurisidonnainen käännös:

Tässä strategiassa otetaan huomioon kohdekulttuurin erityispiirteet ja mukautetaan käännös niihin sopivaksi. Esimerkiksi mittayksiköt, nimet ja metaforat voidaan muuntaa kohdekulttuurille ymmärrettäviksi. Tämä strategia on tärkeä markkinoinnissa ja mediasisällöissä. (Tieteen termipankki, 2025b.)

4.3 Käännösstrategioiden valinta

Oikean strategian valinta riippuu tekstin luonteesta ja käännöksen tarkoituksesta. Oikeudelliset ja tekniset tekstit vaativat usein tarkkuutta, kun taas kaunokirjallisuudessa voidaan käyttää vapaampia strategioita. Lisäksi kääntäjän on otettava huomioon kohdeyleisö ja kulttuuriset erot, jotta viesti välittyy halutulla tavalla. (Tieteen termipankki, 2025d.)

Käännöksissä valittu strategia voi vaihdella tilanteen ja kontekstin mukaan.

Tässä työssä valittiin funktionaalinen käännösstrategia. Tämä strategia perustuu siihen, että käännöksessä pyritään säilyttämään viestin alkuperäinen

tarkoitus ja funktio, mutta ottaen huomioon kohdekielen kulttuuri ja kielelliset erityispiirteet (Vehmos-Lehto, 1999). Funktionaalinen käännös on erityisen soveltuva viranomaisdokumenttien, kuten Kelan vammaistukihakemuksen, kääntämiseen, koska tällöin ei ole vain tärkeää, että sanat käännetään oikein, vaan että dokumentin funktio ja tarkoitus säilyvät täysin muuttumattomina kohdekielisessä ympäristössä.

4.4 Sanaston luominen prosessina

Sanastotyön periaatteet perustuvat systemaattiseen prosessiin, jossa kääntäjä tarkastelee alkuperäistä asiakirjaa ja tunnistaa asiakirjassa käytetyt erikoistermit. Tämä vaihe on keskeinen, koska erikoistermit voivat vaihdella kulttuurien välillä, ja kääntäjän on tunnistettava myös mahdolliset kulttuuriset esteet. Kääntäjän täytyy etsiä kohdekielestä vastaavat termit, ja tämän prosessin aikana asiantuntijoiden apu voi olla tarpeen, erityisesti silloin, kun kyseessä on hallinnollisten ja juridisten termien kääntäminen. Koskinen ja Leminen painottavat, että kääntäjän on kiinnitettävä huomiota käännöksen tarkkuuteen ja kulttuuriseen kontekstiin, erityisesti viranomaisdokumenteissa, joissa virheelliset termit voivat johtaa väärinkäsityksiin ja oikeudellisiin ongelmiin (Koskinen & Leminen, 2018).

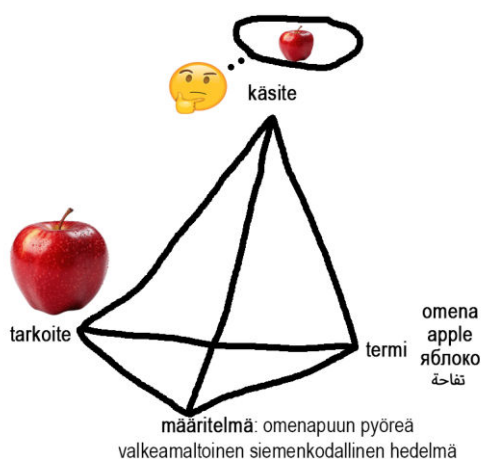
4.5 Sanaston merkitys käännösprosessin apuvälineenä

Sanasto on tärkeä apuväline käännöksessä, koska se tarjoaa kääntäjälle johdonmukaisen ja tarkasti määritellyn sanaston, joka helpottaa käännöstyötä. Sanaston avulla kääntäjä voi varmistaa, että käännös on tarkka ja kulttuurisesti sopiva. Esimerkiksi viranomaisdokumenteissa, joissa oikeiden termien käyttö on kriittistä, sanasto auttaa kääntäjää pitämään käännöksen tarkkana ja yhtenäisenä koko prosessin ajan. Koskisen ja Lemisen mukaan sanaston käyttö ei vain estä virheitä, vaan myös nopeuttaa käännöstyötä, koska kääntäjä voi viitata valmiisiin termeihin sen sijaan, että etsisi niitä joka kerta erikseen. (Koskinen & Leminen, 2018.)

4.6 Sanaston merkitys apuna lomakkeen täyttämiseen

Sanaston merkitys korostuu erityisesti lomakkeiden ja hallinnollisten asiakirjojen kääntämisessä, koska käännöksen on oltava selkeä ja ymmärrettävä, jotta lomake voidaan täyttää oikein. Sanaston tulee olla yksinkertainen ja suoraviivainen, jotta kaikki käyttäjät voivat ymmärtää sen sisällön helposti. Koskinen ja Leminen korostavat, että sanaston tulee tukea käyttäjän mahdollisuuksia täyttää lomake virheettömästi ja ilman ylimääräistä selitystä. Se on erityisen tärkeää, jos lomakkeen täyttäjällä ei ole syvällistä ymmärrystä käännöskielestä, sillä selkeä sanasto voi estää väärinkäsityksiä ja virheitä. (Koskinen & Leminen, 2018.)

4.7 Sanastotyön keskeiset käsitteet

Kuva 1. Käsitteen, termin, tarkoitteen ja määritelmän väliset suhteet.

Jokaisessa sanastotyössä on aina 4 keskeistä käsitettä. Niitä käytetään joka kerta riippuen tilanteesta ja sanastosta itse. Sekä tulkin että kääntäjän kannattaa tietää niitä ja myös eroja niiden välillä.

Tarkoite on todellisuuden ilmiö. Ne voivat olla sekä konkreettisia, esimerkiksi omena, auto, lintu että abstrakteja, esimerkiksi valtio, ilma, onnellisuus. (Suonuuti, 2024.) Jokaisella tarkoitteella on omia käsitepiirteitä, esimerkiksi väri, koko, muoto. Niiden tarkoitus on kuvata tarkoitteita ja järjestää erilaisia

tarkoitteita samoihin ryhmiin niiden käsitepiirteiden perusteella. (Nikitin & Partanen, 2022.)

Käsite on yhden sanan abstraktinen mielikuva meidän päässämme. Niitä voi olla myös 2 eri tyyppiä. Yksilökäsitys, on käsitys, jolla on vain yksi tietty tarkoite, esimerkiksi Suomenlinna. Yleiskäsitys, on käsitys, jolla voi olla useita tarkoitteita, esimerkiksi Olavinlinna, Turun linna tai Suomenlinna. Käsitteillä on käsitepiirteet, yhdellä käsiteellä voi olla tuhansia käsitepiirteitä. (Suonuuti, 2024.) Nikitin ja Partasen mukaan käsitteiden ja termien vertailemisessa kannattaa käyttää käsitekeskeinen lähestymistapa, koska termit eivät aina anna oikeat ja suorat käsitteiden sisällöt, siksi se voi johtaa vääriin johtopäätöksiin (Nikitin & Partanen, 2022).

Määritelmä on tarkka sanallinen kuvaus käsitteestä (Suonuuti, 2024).

Määritelmien tarkoitus on avata käsite ja selittää lukijalle mitä se tarkoittaa.

Määritelmällä on 2 eri tyyppiä. Sisältömääritelmät käytetään enemmän sanastoissa, niiden esimerkki on ”kynä – kirjoitus- ja piirtämisväline”, kun joukkomääritelmät käytetään vähemmän, niiden esimerkki on ”vuosi – talvi, kevät, kesä ja syksy”.

Termi on joko yksittäinen sana, yhdyssana, sanaliitto tai lyhenne. Sanastossa useampi käytetään termejä yksittäisinä sanoina, mutta se ei valitettavasti aina toimi tällä tavalla, koska yksi sana yhdessä kielessä voi olla 2 tai enemmän sanaa toisessa kielessä. (Suonuuti, 2024.) Silti täytyy pyrkiä, että sanastossa yhteen käsitteeseen viittaa vain yksi termi (Nikitin & Partanen, 2022).

4.8 Meidän valitsema strategia

Meidän sanastossamme melkein kaikilla sanoilla on enemmän kuin yhdensanainen termi, koska päätarkoitus tässä sanastossa oli, että me selitämme kaikkea sanoja mahdollisimman tarkasti. Vammaisala on tärkeä ja rankka aihe monille ihmisille. Me emme halunneet lisätä vammaisille tai heidän läheisille ongelmiansa tai haasteita. On mahdollista, että ammatillinen kääntäjä

voi kritikoi meidän tekemän sanaston, mutta meidän mielessämme oli toinen tarkoitus siihen. Jos olisimme valinneet toisen strategian sanastoon, niin olisimme tehneet toisella tavalla. Kuitenkin olemme varmoja siitä, että paljon ihmisiä voivat hyödyntää sitä ja saada vammaistukea Kelalta, ollakseen maahanmuuttajina tai suomalaisina.

5 OPINNÄYTETYÖPROSESSI

Työ on kokonaan meidän vastuullamme, mutta saamme ohjausta ja palautetta koulun ohjaajaltamme sekä työelämäohjaajaltamme, jolla on 20 vuoden kokemus ammattitulkauksesta. Opinnäytetyömme prosessi oli jaettu selkeisiin vaiheisiin, jotta työnkulku pysyi järjestelmällisenä ja tehokkaana.

Tiedonkeruuvaiheessa tutustuttiin Kelan lomakkeeseen Alle 16-vuotiaan vammaistuki EV 258 ja siihen liittyvään sanastoon sekä arabiaksi että venäjäksi. Lisäksi kysyttiin Kelan työntekijältä neuvoja sanastoon liittyen. Lähteitä etsittiin kirjastoista ja verkkosivustoilta, kuten Kelan, Invalidiliiton, THL:n ja Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön sivuilta. Hyödynsimme myös teoksia, kuten Eettisesti toimien, itsenäisyyttä tukien (Brusas & Nevala, 2014) ja Kopiointia vai kommunikointia? Johdatus käännösteoriaan (Vehmas-Lehto, 1999) sekä vammaispalveluita käsitteleviä ohjeita ja oppaita, kuten YK:n vammaissopimus käsikirja (Gustafsson, 2024).

Murhaf Alankar vastasi pääosin tiedonkeruusta sekä lomakkeen käännöksestä arabiaksi. Eduard Sankari keskittyi käännöstyöhön, lomakkeen käännökseen venäjäksi, sanaston laatimisesta venäjäksi ja asiakirjojen analysointiin. Rouaa Al-Thaher oli vastuussa yhteydenpidosta asiantuntijoihin ja yhteistyötahoihin sekä sanaston laatimisesta arabiaksi. Meillä kaikilla oli muutenkin yhteisiä velvollisuuksia toisille, lukea toisten kirjoittamia osia, analysoida niitä, tarkistaa sekä omien että toisten virheet, kysyä toisilta, jos kysymyksiä tulevat.

5.1 Yhteistyötahot

Invalidiliitto on ollut meidän opinnäytetyömme työelämätaho. Se toimii käännöksen käyttäjänä. Invalidiliitto käyttää lomakkeita, kuten vammaistukihakemuksia, auttaakseen jäseniään, erityisesti vammaisten lasten perheitä. He tarjoavat tukea ja neuvoja tukien hakemisessa ohjaamalla omia jäseniä muiden järjestöjen tuen piiriin, esimerkiksi Hilma tukikeskus. Lomakkeet

ovat usein tärkeä osa palvelujen hakemisessa, erityisesti silloin, kun haetaan vammaistukea tai muuta sosiaaliturvaa. Invalidiliitto voi jatkossa käännöksen avulla auttaa asiakkaita hakemuksen täyttämässä, erityisesti silloin, kun perheillä on vaikeuksia ymmärtää tai täyttää lomakkeita suomeksi, jotta oikea tuki voidaan myöntää.

5.2 Käännöstyön vaiheet

Opinnäytetyön käännösprosessi eteni selkeästi vaiheittain. Koska käsittelimme viranomaisdokumenttia, oli tärkeää varmistaa, että käännös oli tarkka ja kulttuurisesti ymmärrettävä. Erityisesti kulttuurinen puoli on tärkeä arabian kielen puolelta, koska monissa arabiankielisissä maissa monet terveysalaan liittyvät aiheet ovat tabuja. Siksi yritimme tasoittaa herkät kärjet lukijoille.

Käännösprosessi alkoi alkuperäisen asiakirjan huolellisella analysoinnilla. Vammaistukihakemus sisälsi erikoistermejä ja monimutkaisia rakenteita, jotka vaativat tarkkaa käsittelyä. Alkuperäisen asiakirjan analyysi auttoi ymmärtämään sen viranomaisluonteen, jolloin oli selvää, että käännökseltä vaadittiin tarkkuutta ja virallisuutta. Lisäksi tutustuimme asiakirjan käyttötarkoitukseen ja kohderyhmään, sillä asiakirjan käännökselle asetetut vaatimukset edellyttivät erityistä huolellisuutta ja kulttuurisensitiivisyyttä.

Seuraava vaihe oli käännösstrategian valinta. Koska kyseessä oli virallinen asiakirja, valitsimme funktionaalisen käännösstrategian. Tällöin korostuu käännöksen käytettävyyden ja ymmärrettävyyden varmistaminen kohdekielessä, mutta samalla on tärkeää säilyttää alkuperäisen asiakirjan virallinen ja juridinen luonne. Virallisissa asiakirjoissa, kuten vammaistukihakemuksessa, käännöksessä käytettävien termien on oltava tarkkoja ja yhdenmukaisia lakien ja viranomaistoiminnan kanssa. Jos lähdekielessä oli kulttuurisia elementtejä, joita ei voitu suoraan kääntää, sovelsimme käännösstrategiaa niin, että säilytimme alkuperäisen asiakirjan merkityksen ja samalla teimme sen kulttuurisesti ymmärrettäväksi.

Kääntäminen oli prosessin keskeinen vaihe. Tässä vaiheessa käännettiin alkuperäinen teksti suomesta kohdekielelle. Vammaistukihakemuksessa oli useita virallisia termejä, jotka liittyivät tukihakemuksiin, viranomaistoimintaan ja kansalaisoikeuksiin, ja niiden tarkka kääntäminen oli erityisen tärkeää.

Kääntäjän tehtävänä oli varmistaa, että asiakirjan merkitys säilyi samana ja että käytetyt termit olivat oikeita ja ajankohtaisia. Samalla oli huolehdittava siitä, että teksti oli kulttuurisesti ymmärrettävä kohdekieliselle lukijalle.

Kun käännös oli valmis, siirryimme tarkistus- ja oikolukuvaiheeseen. Oikoluku on erityisen tärkeää virallisessa käännöstyössä, sillä pienetkin virheet voivat johtaa väärinkäsityksiin tai ongelmiin viranomaispalveluissa. Meidän tapauksessamme työelämäohjaajamme tarkasti käännöksen ja antoi neuvoja, jotka auttoivat parantamaan sen selkeyttä ja johdonmukaisuutta. Tarkistimme erityisesti termit ja käännöksen oikeellisuuden, jotta kaikki erikoistermit ja juridiset käsitteet oli käännetty tarkasti ja oikein.

5.3 Käännöstyön haasteet

Käännösprosessimme eteni vaihe vaiheelta, mutta matkan varrella kohtasimme useita haasteita, jotka liittyivät erityisesti virallisten asiakirjojen kääntämiseen. Vammaistukihakemuksen kääntämisessä havaitsimme, että prosessi vaati erityistä tarkkuutta ja syvällistä ymmärrystä niin asiakirjan sisällöstä kuin kohdekielistäkin.

Ensinnäkin erikoistermien ja juridisen kielen kääntäminen oli merkittävä haaste. Viranomaisasiakirjoissa käytettävät termit ovat usein monimutkaisia ja niiden oikea kääntäminen on elintärkeää, sillä pienetkin virheet voivat johtaa väärinkäsityksiin ja viranomaiskäytössä hyväksyttävyyteen liittyviin ongelmiin. Esimerkiksi termit kuten *vammaistuki* ja *omaishoitotuki* eivät ole yksiselitteisiä kaikissa kulttuureissa, ja niiden merkityksistä voi olla erilaisia tulkintoja. Erityisesti haasteena oli suomen kielen pitkien yhdyssanojen kääntäminen. Sekä arabian että venäjän kielissä yhden suomenkielisen sanan kääntämiseen voidaan tarvita kolme- tai jopa neljäsanainen lause. Vaikka jossakin kohdissa

meidän käännöksemme voivat näyttää liian pitkiltä, meidän päätarkoituksemme oli, että ihan jokainen ihminen ymmärtää, mistä on kyse, lukemalla meidän pitkiä käännöksiämme.

Sanan *vammaistuki* kääntäminen arabian ja venäjän kielille oli erityisen haasteellista, sillä eri maissa ja kulttuureissa *vammaistuki* ja *omaishoitotuki* käsitteet voivat olla täysin eri tavalla järjestettyjä tai jopa olemattomia. Se vaati meitä perehtymään kulttuuriin eroihin ja kääntämään termit sellaisiksi, että niiden merkitys säilyy oikeana ja selkeänä myös kohdekielisissä maissa.

Toinen merkittävä haaste oli kulttuuriset erot, jotka vaikuttivat käännöstyön tarkkuuteen. Esimerkiksi hallintoon ja tukipalveluihin liittyvät termit voivat vaihdella huomattavasti eri maissa. Se asetti meidät tilanteeseen, jossa oli tärkeää ottaa huomioon kunkin kohdekielen käytäntö, jotta käännös olisi ymmärrettävissä ja relevantti kohdekulttuurissa.

Kolmas haaste liittyi lomakkeen rakenteen ja ohjeiden selkeyteen.

Vammaistukihakemuksessa oli monimutkainen rakenne, jossa oli erillisiä osioita ja ohjeita, jotka piti kääntää selkeästi ja ymmärrettävästi. Ei riittänyt, että olisimme kääntäneet vain sanat, vaan oli huolehdittava myös siitä, että lomakkeen rakenne ja kysymykset olivat loogisia ja ymmärrettäviä myös käännettyillä kielillä. Erityisesti tämä ongelma ilmestyi arabian kielen puolella, koska arabian kielessä lause alkaa oikealta puolelta, eikä vasemmalta kuten suomen ja venäjän kielissä.

Näiden haasteiden ratkaisemiseksi hyödynsimme erilaisia käännöstyövälineitä ja keskustelimme jatkuvasti työelämäohjaaja kanssa. Tämä yhteistyö oli erityisen tärkeää, sillä sen avulla pystyimme varmistamaan, että käännös täytti sekä kielelliset että juridiset vaatimukset. Prosessi vaati monivaiheista tarkistusta ja oikolukua, jotta voimme varmistaa, että lopputulos oli tarkka, selkeä ja käyttökelpoinen kohdekielisille käyttäjille.

5.4 Käännöstyössä käytetyt työkalut

Käännöksessämme hyödynsimme sanakirjoja ja online-työkaluja tarkistaessamme yksittäisiä sanoja. Vaikka nämä työkalut eivät aina ole täysin tarkkoja, ne auttoivat meitä sanaston tarkistuksessa ja avustivat oikeiden sanojen valinnassa. Silti meidän käytetyin sanastomme oli Kielitoimiston sanakirja, koska se antaa sanojen määritelmät. Tieteen termipankki auttoi meitä erikoisalan sanojen kanssa. Käännösohjelmat, kuten SDL Trados, ovat myös olleet käytössämme. Ne auttoivat meitä hallitsemaan käännöstyötä ja varmistamaan terminologian johdonmukaisuuden koko asiakirjassa. Ohjelmisto tarjosi myös automaattisia ehdotuksia ja auttoi ottamaan huomioon kontekstin. Näitä ehdotuksia pitää aina analysoida ennen käyttämistä, koska automaattinen ohjelma ei aina tulkitse koko kontekstia. Tapaamislustojen, kuten Microsoft Teamsin, Zoomin ja WhatsAppin, käyttö on ollut meille myös tärkeää käännöstyöprosessin aikana. Näiden alustojen kautta olemme voineet pyytää apua muilta ryhmän jäseniltä ja työelämäohjaajalta. Toisten näkökulmat ovat usein tarjonneet meille arvokasta tietoa ja auttaneet selkeyttämään käännöksiä, mikä on parantanut työn lopputulosta.

5.5 Esimerkkejä käännösratkaisuista

Arabialaisessa kulttuurissa on erilaisia tapoja viitata vammaisuuteen tai vammaisuuteen liittyviin asioihin. Arabian kielessä on taipumus kaunistella ja teititellä puhetta etenkin vammaisuudesta puhuminen on yleensä hienovaraisempaa ja kohteliaampaa kuin suomen kielessä ohessa on yksityiskohtaisia kuvauksia siitä, miten olemme ratkaisseet käännöshaasteet, jotka liittyvät kulttuuriin eroihin, kielellisiin piirteisiin ja termien kääntämiseen suomi-arabia ja suomi-venäjä kielipareissa.

Vammaistuki: suomi-arabia. Vammaistuki käännös ”دعم الإعاقة” ”dam al-iaaqah” on suora käännös, mutta saattaa olla haastava tai loukkaava monille arabian kielen puhujille, sillä arabian kielessä vammaisuuteen viitataan eri tavalla verrattuna suomeen ja sen käsitys voi poiketa suomen käytännöistä. Me

valitsimme käyttökelpoisempi ja hyväksytympi termi, joka tarkoittaa erityistarpeiden tuki. ”دعم ذوي الاحتياجات الخاصة” Lisäksi tässä suora käännöksessä ei ole otettu huomioon käsitteen ”erityistarpeiset”, vaan käytetään yksinkertaisesti sanaa ”المعاقين”, joka tarkoittaa vammaiset. Termi ei ole välttämättä kulttuurisesti hyväksytty ilmaus arabialaisessa kontekstissa, sillä termi ”المعاقين” eli vammaiset voi sisältää negatiivisia sävyjä konnotaatiota ja saattaa tuntua liian raa’alta, verrattuna kulttuurisesti sopivampaan ilmaisuun eli ”دعم ذوي الاحتياجات الخاصة” ”dhawi al-ihitiyajat al-khasa”, joka on yleisesti hyväksytty ja virallinen tapa viitata erityistarpeisiin. Kuitenkin lomakkeen käännöksen aikana käytettiin molemmat sanat viitatakseen eri kontekstiin lomakkeeseen. Johtuen siitä, että meidän käyttämä käännöksessä otettiin huomioon kulttuuriset erot ja pyrittiin säilyttämään alkuperäisen termin tarkoitus mahdollisemman selkeästi ja kulttuurisesti läheisempi arabian kielen lukijoille.

Vammaistuki: suomi-venäjä. Venäjällä ”пособие по инвалидности” ”posobie po invalidnosti” on vakiintunut termi, mutta se viittaa tarkasti vain rahalliseen tukimuotoon. Kun Suomessa vammaistukeen voi liittyä myös apuvälineitä, erilaisia korvauksia sekä henkilökohtainen apu.

Omaishoitotuki: suomi-arabia. Käännös ”الرعاية دعم مقدمي” ”dam muqaddimi al-riayah” on valittu, koska tämä termi viittaa omaishoitajien yleisesti, mutta se voi myös kattaa kulttuurisesti laajemman käsitteen tukemalla erityisesti perheenjäsenten hoitovastuuta. Tämä valinta varmistaa, että termi on kulttuurisesti ymmärrettävä ja sopii myös arabikulttuuriin, jossa perheen rooli on korostettu.

Omaishoitotuki: suomi-venäjä. Venäjän käännös ”пособие по уходу за инвалидом на дому” ”posobie po uhodu za invalidom na domu” voi olla aika hankala selittää venäläisille, koska Venäjällä ei ole vastaava tukea. Kun Suomessa se tarkoittaa tukea, jota maksetaan sairaan läheiselle, joka hoitaa häntä omalla halulla, Venäjällä sellaisille ihmisille ei makseta mitään, mutta itse termi on käännetty suorilla sanoilla, vaikka paikan päällä asiakkaalla voi syntyä lisäkysymyksiä siitä, niin tässä tapauksessa niitä kannattaa selittää.

Vammaistuen hakemusprosessi: suomi-arabia. Käännöksessä ”تقديم الدعم لذوي عملية” ”erityistarpeiden tukiprosessi käytimme laajempaa käsitettä erityistarpeet ”الخاصة بالاحتياجات ذوي” sen sijaan, että käytimme suoraa käännöstä vammaistuen hakemusprosessi. Meidän käytetty termi on kulttuurisesti ja kielellisesti selkeämpi arabiankielen puhujille. Verrattuna suoraan käännökseen ”للمعوقين تقديم الدعم عملية” vammaisten tukiprosessi mikä ei olisi ollut yhtälailla hyväksyttävä, koska se voi olla loukkaava arabialaisessa kulttuurissa ja jättää liian rajoittavan kuvan tälle ihmisryhmälle.

Vammaistuen hakemusprosessi: suomi-venäjä. Venäjän käännös ”Процесс подачи заявления на пособие по инвалидности” ”process podachi zayavleniya na posobie po invalidnosti” on vakiintunut venäjän kielen termi ja se on suora käännös. Meidän valitsema käännös on helposti ymmärrettävä kaikille venäläisille ihmisille, vaikka se näyttää pitkältä ja vaikealta ensisilmäyksellä.

Missä lasta hoidetaan päivisin?: suomi-venäjä. Tässä tapauksessa me käytimme käännöksen ”Как организован дневной уход за ребенком?” ”Kak organizovan dnevnoy uhod za rebenkom?”. Jos olisimme käyttänyt ”ухаживать” ”uhazhivat” verbin, se olisi voinut tarkoittaa myös lääketieteellinen hoito sekä ihan tavallinen vanhempien lastenhoito. ”Организовывать уход” eli järjestää hoidon on selkeämpi termi.

Kouluikäinen: suomi-venäjä. Suomen kielessä tämä adjektiivi on aika lyhyt, mutta venäjän kielessä samanlaista sanaa ei ole olemassa, sen takia valitsimme ison, mutta suoran käännöksen ”ребенок школьного возраста” ”rebenok shkólnogo vozrasta”. Se vahvistaa, että jokainen venäjänkielinen henkilö ymmärtää käännöksen, vaikka se on näkyvästi pidempi, kuin suomen kielessä.

Kela: suomi-venäjä. Kela on vähän eri laitos, kun sen vastakohta Venäjällä, päätettiin valita Kelan nimikkeen. Emme voineet käyttää ”Пенсионный Фонд” ”Pensioniy Fond”, koska Suomessa Kelalla on eri valtuuksia, kuin Venäjän vastakohdalla. Plus Kela on erisnimi, niitä ei kannattaa kääntää.

Kuntoutus: suomi-venäjä. Meidän valintamme oli "Реабилитация" "Reabilitaciya" eikä "Восстановление здоровья" "Vosstanovlenie zdorovya", ensin toinen sana oli valittu, koska ajateltiin, että se sopii paremmin, mutta täysin unohdettiin, että kuntoutus voi olla sekä lääketieteellinen että ammatillinen ja vaikka tässä tapauksessa se oli nimenomaan lääketieteellinen tapaus, paremman vaihtoehdon oli ensimmäinen käännös.

Matkakustannus: suomi-venäjä. Käännöksemme "Дорожные расходы" "Dorozhnie rashodi", ei se voi olla esimerkiksi "Оплата билетов" "Oplata biletov", koska toinen käännös tarkoittaa lippujen maksaminen, mutta kustannuksissa voi olla esimerkiksi bensiinin käyttö, joka kuuluu matkakorvauksiin.

Postitoimipaikka: suomi-venäjä. Vaikka tämän sanan suora käännös on "Место работы почты" "Mesto raboty pochty", valitsimme toinen käännös, joka on "Населенный пункт" "Naselenniy punkt", koska Venäjällä postitoimipaikka voi olla epäselvä, kun Suomessa tällä kysymyksellä tarkoitetaan, missä tarkasti ihminen asuu. Sen takia toinen käännös, joka tarkoittaa kotikaupunki, on parempi. Tässä tapauksessa suora käännös olisi ollut heikompi ja olisi syntynyt enemmän kysymyksiä.

Aika: suomi-venäjä. Suora käännös tässä tapauksessa ei sovi ollenkaan. Suora käännös on "Время" "Vremya", mutta venäjän kielessä se tarkoittaa kelloa enemmän eli jos olisimme valinneet tämän sanan, hakija olisi kirjoittanut 14:00, eikä oikea päivämäärä. Kun meidän valitsemassa käännöksessä "Дата" "Data", joka on päivämäärä, hakija kirjoittaa 14.1.2024.

Kela: suomi-arabia. Tässä käännöksessä on valittu "مؤسسة الضمانات الاجتماعية" "akhisaiyyun min mu'assasat al-dhamanāt al-ijtima'iyyah" (KELA). Valittiin tämä määritelmä sen vuoksi, että se on kulttuurisesti sopivampi ja tarkempi. Sana "موظفين" viittaa asiantunteviin ammattilaisiin, jotka työskentelevät sosiaaliturvassa ja "مؤسسة الضمانات الاجتماعية" sosiaaliturvalaitos selkeyttää kontekstin, jotta maahanmuuttajat ymmärtävät, mistä on kyse, liitettiin myös (KELA) sanan suluissa käännöksen perässä. Jos me olisimme käyttäneet suoraa käännöstä "موظف كيلا" Kelan työntekijät, se ei olisi yhtä ymmärrettävä ja

selkeä, koska maahanmuuttajat eivät välttämättä tiedä, mitä pelkkä Kela sana tarkoittaa ilman lisätietoja. Suora käännös jää liian abstraktiksi ja voi aiheuttaa epäselvyyksiä. Sen sijaan ”مؤسسة الضمانات الاجتماعية” sosiaaliturvalaitos antaa paremman kontekstin ja helpottaa ymmärtämistä, koska se liittyy termin sosiaaliturvaan, joka on yleisesti tunnettu ja tärkeä aihe maahanmuuttajille. Tarvitset lääkärintodistuksen osana hakemusta. Todistuksen ei tulisi olla yli kuusi kuukautta vanha.: suomi-arabia. Suora käännös arabiaksi lomakkeesta ”ستحتاج إلى شهادة طبية تتعلق بصحة الطفل كجزء من الطلب. يجب أن لا يزيد عمر الشهادة الطبية عن ستة أشهر.” Suomen kielessä ”ei tulisi olla puolta vuotta vanhempi” ilmaisee suosituksen, mutta arabian versiossa käännös kuulostaa ehdottomalta vaatimukselta. Arabialaisessa hallintokielessä on tapana käyttää hieman muodollisempia ja pehmeämpiä ilmaisuja tällaisessa yhteydessä. Siksi valitsimme sellainen käännös ”يرجى تقديم شهادة طبية حديثة، بحيث لا يتجاوز تاريخ إصدارها ستة أشهر من تاريخ تقديم الطلب.” Pyydämme toimittamaan tuoreen lääkärintodistuksen, jonka päivämäärä ei ylitä kuutta kuukautta ennen hakemuksen jättämistä. Tämä käännös säilyttää virallisen sävyn, mutta tekee ohjeistuksesta hieman kohteliaamman lukijoille.

Minkä sairauden tai vamman vuoksi haet lapselle vammaistukea: suomi-arabia. Meidän valitsema käännös on ”ما هو المرض أو التحدي الصحي لدى الطفل التي يستدعي طلب الحصول على دعم لذوي الاحتياجات الخاصة؟” mikä on lapsen sairaus tai terveydellinen haaste, joka vaatii erityistarpeiden tuen hakemista. Meidän käyttämä käännös on selkeyttää, että kyseessä on erityistarpeiden tuen hakeminen vammaisuuden tai erityistarpeen vuoksi ilman, että se kuulostaisi loukkaavalta.

Kun käännetään suomenkielistä lomaketta arabiaksi, on tärkeää muokata kysymyksiä ja termejä niin, että ne tuntuvat luonnollisilta ja kunnioittavilta arabianlukijoille. Esimerkiksi:

Suomi: Onko lapsella vamma?

Suora arabian käännös: ”هل يعاني الطفل من إعاقة؟” Onko lapsella vamma?

Suositteltu käännös: ”هل لدى الطفل احتياجات خاصة أو تحديات صحية؟” Onko lapsella erityistarpeita tai terveydellisiä haasteita?

Näissä ilmauksissa vältetään suora viittaus vammaisuuteen ”إعاقة” ja sen sijaan keskitytään lapsen erityistarpeisiin tai haasteisiin. Se on tärkeää, koska

vammaisuuteen voi liittyä sosiaalista stigmaa joissakin arabiyhteisöissä. Se antaa vastaajalle mahdollisuuden kuvata lapsen tilannetta ilman, että käytetään leimaavia ilmaisuja. Pitää myös huomioida, että jossain määrin sanoja kuten vamma, vammaiset, käytetään arabimaissa osoittaakseen henkilöiden fyysinen vajeen mutta termi ”henkilö, jolla on erityistarve” on käytettävissä virallisesti myös ja se on hienovaraisempi sekä hyväksytympi termi viitatakseen kyseiseen ihmisryhmään, näiden kahden termien käyttäminen virallisissa konteksteissa vaihtelee arabimaissa alueittain.

Esimerkiksi Saudi-Arabiassa ja Persianlahden alueen arabimaissa käytetään arabiankielistä termiä ”ذوي الهمم” ”dhawī al-himmam”, joka tarkoittaa suomeksi ”vahvatahtoisia henkilöitä”. Tämä termi, kuten myös ”erityistarpeiset henkilöt”, viittaa henkilöihin, joilla on fyysisiä tai henkisiä haasteita, mutta jotka ovat silti päättäväisiä ja kykenevät saavuttamaan tavoitteitaan. Termi ”Vahvatahtoiset henkilöt” kattaa muun muassa vammaiset henkilöt ja korostaa heidän kyvykkyyttään ja sisukkuuttaan. Toisaalta maissa kuten Syyria, Egypti ja Irak käytetään termiä ”ذوي الاحتياجات الخاصة” ”dhawī al-iḥtiyājāt al-khāṣṣa”, joka tarkoittaa henkilöitä, joilla on erityistarpeita. Molemmat termit ovat virallisesti hyväksytyjä ja ymmärrettäviä, siitä huolimatta, että niillä on hieman erilaisia painotuksia.

6 POHDINTA

Valitsimme opinnäytetyöhömmä käännettäväksi Alle 16-vuotiaan vammaistuki -lomakkeen, koska vammaisuus ja siihen liittyviä haasteita voivat aiheuttaa lapsille koko elämään vaikuttavia seuraamuksia. Me halusimme helpottaa lasten ja heidän huoltajansa taakkoja mahdollisimman paljon.

Lomake on käännetty kahdelle kielelle. Lomakkeen käännöksestä pyrittiin tehdä mahdollisimman ymmärrettävä ja selkeä dokumentti, joka vastaa alkuperäis-lomakkeen sisällön. Meidän käännetyllä lomakkeellamme lapsen arabiankielinen tai venäjäkielinen huoltaja voi hakea lapselle suunnattuja tukia.

6.1 Erilainen sanasto ja hallinnolliset termit

Viranomaisdokumenttien kääntäminen on erityisen haastavaa, sillä niissä käytettävät termit eivät usein ole suoraan käännettävissä. Tällaisten käännösten onnistuminen edellyttää kääntäjältä perusteellista taustatyötä, jotta käytetyt termit ovat sekä kulttuurisesti, että juridisesti tarkkoja ja asianmukaisia.

Kulttuuriset erot voivat vaikuttaa merkittävästi käännöksen sävyyn ja merkitykseen. Esimerkiksi arabian kielessä on erillisiä formaaleja ja epämuodollisia tekstityylejä, mikä tekee virallisen tekstin säilyttämisestä kulttuurisesti sopivana haastavaa.

Tässä käännöstyössä olemme kuitenkin huomioineet näitä eroja ja olemme valinneet oikean käännöstyylin, joka vastaa ja tukee kohdekulttuurin odotuksia. Todettiin, että kääntäjä ei pelkästään käännä sanoja tai fraaseja, vaan miettii, mikä alkuperäisen tekstin funktio on, ja varmistaa, että tämä funktio säilyy myös kohdekielessä.

Käännöstyössä meille oli tärkeää etsiä kulttuurisesti neutraaleja ja sopivia ratkaisuja ja tarvittaessa jopa lisätä selityksiä, jotka auttavat vastaanottajaa

ymmärtämään alkuperäisen sisällön. Otimme huomioon työelämäohjaajan näkemykset, koska termien merkitys voi vaihdella eri kielissä ja asiayhteyksissä. Halusimme luoda selkeän ja johdonmukaisen sanaston, jossa termit on määritelty valmiiksi. Se nopeuttaa käännoistyötä, vähentää virheitä ja varmistaa, että asiakirjat voidaan täyttää oikein ilman lisäselvityksiä.

Koska sanojen merkitys voi vaihdella kielestä ja kulttuurista toiseen, meidän oli varmistettava, että valitut termit vastaavat kohdekielen ymmärrystä ja käyttöä. Tarkasti määritellyt käsitteet auttavat säilyttämään merkityksen muuttumattomana ja varmistamaan, että viesti välittyy oikein.

Sanastoa laatiessa on tärkeää ottaa huomioon, kohderyhmän eli, kenelle se on tarkoitettu ja miten sitä käytetään. Meidän tapauksessamme kyse oli vammaisuuteen liittyvästä sanastosta, jossa halusimme painottaa selkeyttä ja ymmärrettävyyttä. Siksi olemme päättäneet selittää termit mahdollisimman tarkasti eikä liian lyhyesti, jotta sanasto olisi mahdollisimman selkeä käyttäjille.

Vaikka sanasto ei aina noudata kielitieteellisiä ihanteita, sen ensisijainen tehtävä on palvella käyttäjiä ja helpottaa asiakirjojen hyödyntämistä. Selkeä ja yhtenäinen sanasto tukee käännosprosessia ja varmistaa, että asiakirjojen sisältö välittyy ymmärrettävästi kaikille käyttäjille. Se on erityisen tärkeää niille, joiden kielitaito on rajallinen, sillä huolellisesti laadittu sanasto vähentää väärinkäsityksiä ja helpottaa lomakkeiden täyttämistä.

Esimerkiksi mikäli tietyt sanastot tai tukimuodot eroavat kulttuurisesti tai lainmukaisesti, käännoksessa voidaan käyttää selitteitä tai lisätä lisätietoja, jotta kohdekielen lukija saa oikean käsityksen asiasta, sanaston laatiminen on ollut olennainen osa vammaistukihakemuksen kääntämistä.

Funktionaalinen käännostrategia on ollut keskeinen lähestymistapamme käännoistyössä, sillä sen avulla pystymme säilyttämään alkuperäisen viestin tarkoituksen ja toiminnallisuuden samalla, kun otamme huomioon kohdekielen ja kulttuurin erityispiirteitä ja tarpeita.

6.2 Johtopäätökset

Opinnäytetyöprosessi on ollut hyvin opettavainen ja on tarjonnut syvällistä tietoa käännöstyön vaatimuksista vammaistukihakemukseen, kääntämisessä suomi-arabia ja suomi-venäjä kielille. Tämä käännöstyö on opettanut meille monia tärkeitä asioita käännöstyön erityispiirteistä ja haasteista.

Opimme muun muassa se, että käännöksessä ei ole kyse pelkästään sanojen kääntämisestä, vaan myös sen varmistamisesta, että viesti on selkeä ja täsmällinen kohdekieliselle lukijalle. Todettiin, että käännökset sisältävät kulttuuriset erityispiirteet ja ne ovat helposti ymmärrettäviä kohdekielen puhujille. Tämä on erityisen tärkeää, koska vähemmistökieliselle asiakkaalle voi olla vaikea ymmärtää vieraita käsitteitä ilman selkeitä selityksiä ja kunnollista taustoitusta.

Käännösprosessi on edellyttänyt tarkkaa sanavalintaa ja käännöksen jatkuvaa tarkistamista viranomaisten vaatimusten täyttämiseksi. Kääntäminen vaatii huolellisuutta, sillä pienetkin virheet voivat johtaa väärinkäsityksiin ja vaikuttaa asiakirjan arvoon. Tämän vuoksi käännöstyö ei ole vain kielten kääntämistä, vaan myös tarkkaa asiakirjan sisällön tulkintaa.

Käännöstyössä on huomioitu kohteliaisuusnormit, kuten arabian kielessä yleisesti käytettävä "ole kiltti" -muoto, joka tekee pyynnöistä kohteliaampia ja kulttuurisesti sopivampia. Sekä venäjän kielessä kohteliaisuudella on yhtä tärkeä rooli, yritimme tehdä molempien kielten puolelta kohteliaita lauseita.

Funktionaalisen käännösstrategian hyödyntäminen on auttanut meitä välttämään virheitä, jotka voisivat johtua suorista sananmuotojen käännöksistä. Tässä työssä on ollut tärkeää sopeuttaa sanavalinnat ja lauserakenteet kulttuurisesti relevantiksi ja kohdekielen käytäntöjä vastaaviksi. Tämän strategian ansiosta käännöksemme ovat selkeitä, tarkkoja ja kulttuurisesti sopivia, mikä takaa, että viesti on ymmärrettävä ja toimiva kohdekontekstissa. Kokonaisuudessaan käännöstyön ja sanastotyön avulla on varmistettu, että vammaistukihakemus on selkeä, virallinen sekä kulttuurisesti ymmärrettävä.

Tämä takaa, että hakijat voivat täyttää hakemuksen oikein ja saada tarvitsemansa tuen ilman turhia vaikeuksia tai epämukavuuden tunteita.

Olemme soveltaneet käännösteorioita, kuten funktionaalista teoriaa (Koskinen, 2000), joka keskittyy käännöksen tarkoituksen ja funktion säilyttämiseen kohdekieleessä. Tämä teoria on ollut erityisen hyödyllinen kääntämisen prosessissa, sillä asiakirjan oikeudellinen ja informatiivinen rooli täytyy säilyttää.

Hyödynsimme myös erilaisia ohjeistuksia, joita olemme saaneet, jotta käännöksistä tulisi mahdollisimman tarkkoja ja ymmärrettäviä. Esimerkiksi sanaston laatiminen, erityisesti vaikeasti ymmärrettävien termien osalta, on ollut keskeinen osa tätä projektia.

Opinnäytetyöprosessissa yhteistyö ohjaajien, kuten Olga Galinskin ja Shanaz Abdullahin, kanssa on ollut arvokasta. Heidän asiantuntemuksensa ja palautteensa sekä kaikki ohjeet, mitä olemme heiltä saaneet, ovat olleet merkittäviä käännösprosessin eri vaiheissa, jolloin olemme tarkastelleet tekstin tarkkuutta ja käännösten toimivuutta. Ohjaajien antama palaute on auttanut meitä suuntaamaan huomiomme käännösten tärkeimpiin yksityiskohtiin ja parantamaan niiden laatua.

LÄHTEET

- Ahmad, R.-S., Barazani, S.-H.-H., Reman-Sabah, M. & Ali H.-F. (2021). *Common Problems of Translation of Political Texts: The Case of English and Kurdish Languages*.
<https://cjlls.ca/index.php/cjlls/article/view/14/12>
- Al-Musawi, H. (2021). *Kelan työttömyysesitteen kääntäminen suomen kielestä arabian kielelle* [Opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu].
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021112120934>
- Brusas, T., & Nevala S. (2014). *Eettisesti toimien, itsenäisyyttä tukien*.
https://www.superliitto.fi/site/assets/files/4691/super_vammaisty_n_selvitys_low.pdf
- Chesterman, A. (2016). *Memes of Translation: The Spread of Ideas in Translation Theory. Revised Edition*. John Benjamins Publishing Company.
- Duodecim Terveyskirjasto. (10.12.2024). *Muistihäiriöt ja dementia*.
<https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00706>
- Gustafsson, H. (2024). *YK:n vammaissopimus käyttöön! - käsikirja*.
https://www.invalidiliitto.fi/sites/default/files/2024-03/YK_vammaissopimus_2024.pdf
- Helsingin kaupungin verkkosivusto. (i.a.-a). *Asunnon muutostyöt*. Saatavilla 24.02.2025 <https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/vammaispalvelut/asuminen/asunnon-muutostyot>
- Helsingin kaupungin verkkosivusto. (i.a.-b). *Omaishoidon tuki vammaisen henkilön omaiselle*. <https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/vammaispalvelut/omaishoito/omaishoidon-tuki-vammaisen-henkilon-omaiselle>
- Invalidiliitto. (19.12.2024). *Työllistyminen*.
<https://www.invalidiliitto.fi/vammaisuus/tyo-opiskelu-ja-yrittajyys/tyollistyminen>
- Invalidiliitto. (20.3.2023). *Vaaliohjelmien vertailussa: vammaiset ihmiset mainitaan lähes kaikissa*.

- <https://www.invalidiliitto.fi/ajankohtaista/vaaliohjelmat-vertailussa-vammaiset-ihmiset-mainitaan-lahes-kaikissa>
- Invalidiliitto. (i.a.-a). *Vammaisille henkilöille tarkoitetut kuljetuspalvelut ja erilaisia toimintakäytäntöjä*. Saatavilla 24.2.2025
<https://www.invalidiliitto.fi/vammaisille-henkiloille-tarκοitetut-kuljetuspalvelut-ja-erilaisia-toimintakaytantoja>
- Invalidiliitto. (i.a.-b). *Vammaispalvelulain palveluasuminen*. Saatavilla 24.02.2025 <https://www.invalidiliitto.fi/vammaisuus/itsenainen-elama-ja-asuminen/vammaispalvelulain-palveluasuminen>
- Kela. (2025). *Vammaistuki lapselle*. <https://www.kela.fi/vammaistuki-lapselle>
- Kela. (22.4.2021). *Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit*.
<https://www.kela.fi/kuntoutus-ja-sopeutumisvalmennuskurssit>
- Kela. (i.a.-a). *Vammaisten tulkkauspalvelu*. Saatavilla 24.02.2025
<https://www.kela.fi/vammaisten-tulkkauspalvelu>
- Kela. (i.a.-b). *Vammaistuet*. Saatavilla 24.02.2025
<https://www.kela.fi/vammaistuet>
- Koskinen, K., Vuori, J. & Leminen, A. (2018). *Asioimistulkkaus – Monikielisen yhteiskunnan arkea*. Vastapaino.
- Nikitin, J. & Partanen, O. (2022). *Lasten ja nuorten slangisanasto* [Opinnäytetyö, Diakonia-ammattikorkeakoulu].
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2022112023226>
- O'Hagan, M., & Ashworth, D. (2002). *Translation-mediated Communication in a Digital World: Facing the Challenges of Globalization and Localization*. Multilingual Matters.
- Pym, A. (2010). *Exploring Translation Theories*. Routledge.
- Schäffner, C. (2007). *Politics and Translation*.
https://www.academia.edu/89346421/Chapter_9_Politics_and_Translation
- Sosiaali- ja terveysministeriö. (16.11.2023). *Vammaispalvelut ja tukitoimet*.
<https://stm.fi/vammaispalvelut-tukitoimet>
- Sosiaali- ja terveysministeriö. (17.1.2025). *Laitoshoito*. <https://stm.fi/laitoshoito>
- Sosiaali- ja terveysministeriö. (i.a.-a). *Perhehoito*. Saatavilla 24.02.2025
<https://stm.fi/perhehoito>

Sosiaali- ja terveysministeriö. (i.a.-b). *Vammaisetuudet*. Saatavilla 24.02.2025
<https://stm.fi/vammaisetuudet>

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto. (25.11.2017). *Eettiset säännöt*.
<https://www.sktl.fi/liitto/sktl-n-hallinto/eettiset-saannot/>

Suonuuti, H. (2024). *Sanastotyön opas*.
https://sanastokeskus.fi/tiedostot/pdf/Sanastotyön_opas.pdf

THL. (19.12.2024a). Päivätoiminta.
<https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja/tuki-ja-palvelut/paivatoiminta>

THL. (30.12.2024b). *Henkilökohtainen apu*.
<https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja/tuki-ja-palvelut/henkilokohtainen-apu>

THL. (31.12.2024c). *Apuvälineet*.
<https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja/vanha-vammaispalvelulaki/apuvälineet>

Tieteen Termipankki. (11.09.2025-a). *Kommunikatiivinen käännös – määritelmä*.
https://tieteentermipankki.fi/wiki/Käännöstiede:kommunikatiivinen_käännös

Tieteen Termipankki. (11.09.2025-b). *Reaalia | kulttuurisidonnainen käsite | kulttuurisidonnainen ilmaisu - määritelmä*.
https://tieteentermipankki.fi/wiki/Käännöstiede:kulttuurisidonnainen_ilmaisu

Tieteen Termipankki. (14.09.2025-c). *Sanatarkka käännös – määritelmä*.
https://tieteentermipankki.fi/wiki/Käännöstiede:sanatarkka_käännös

Tieteen termipankki. (2025-d). *Käännöstiede: käännösstrategia*.
<https://tieteentermipankki.fi/wiki/K%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6stiede:k%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6sstrategia>

Tukiliitto. (i.a.). *Kuntoutus*. Saatavilla 24.02.2025 <https://www.tukiliitto.fi/tuki-ja-neuvot/kuntoutus/>

Vehmas-Lehto, I. (1999). *Kopiointia vai kommunikointia? Johdatus käännösteoriaan*. Finn Lectura.

LIITE 1. Tukisanasto alle 16-vuotiaan vammaistukihakemuksesta

Vammaistuki

Arabia: دعم لذوي الهمم / دعم ذوي الاحتياجات الخاصة/ دعم الإعاقة (Daam al-‘i’aqa)

Venäjäh: Посobie по инвалидности (Posobie po invalidnosti)

Määritelmä: vammaiselle myönnettävä sosiaaliavustus

Arabia: اعانة اجتماعية تقدم لذوي الاحتياجات الخاصة

Venäjäh: предоставленная инвалиду социальная помощь

Hakemus

Arabia: طلب (Talaab)

Venäjäh: Заявление (Zayavleniye)

Määritelmä: kirjelmä, jolla haetaan jotain etua t. tointa, anomus

Arabia: استمارة تقدم عند الحاجة لطلب على الحصول على اعالة مادية او خدمة

Venäjäh: заполняемая форма, при помощи которой запрашивается пособие

Kelakorvaukset

Arabia: تعويضات من مؤسسة الضمانات الاجتماعية كيلا تعويضات كيلا/ (Ta’weezat Kila)

Venäjäh: Компенсации от Келы (Kompensatsii ot Kely)

Määritelmä: vastikkeeksi vahingosta tai työstä Kelan annettava rahamäärä

Arabia: المبلغ المالي المقدم من كيلا كتعويض عن الاضرار او بدل عمل

Venäjäh: Сумма денег выплачиваемая Kela в качестве возмещения за ущерб или работу

Vammaryhmä

Arabia: فئة الإعاقة (Fi’at al-‘i’aqa)

Venäjäh: Группа инвалидности (Gruppa invalidnosti)

Määritelmä: Henkilön terveydentilan vakavuus, jonka perusteella tuen suuruus arvioidaan

Arabia: درجة خطورة الحالة التي تحدد قيمة الدعم المدفوع للمتقدم بالطلب

Venäjäh: Тяжесть травмы человека, на основании которой оценивается сумма выдаваемого ему пособия

Lääkärintlausunto

Arabia: تقرير الطبيب (Taqreer al-tabeeb)

Venäjät: Заключение врача (Zaklyucheniye vracha)

Määritelmä: Lääkärint antama kirjallinen vahvistus ihmisen terveydentilasta

Arabia: تقرير خطي من الطبيب حول الحالة الصحية للشخص

Venäjät: Письменное подтверждение выдаваемое врачом о состоянии здоровья пациента

Oikeus vammaistukeen

Arabia: حق في دعم الإعاقة (Haq fi da'am al-'i'aqa)

Venäjät: Право на пособие по инвалидности (Pravo na posobie po invalidnosti)

Määritelmä: Henkilön mahdollisuus/oikeus saada etuuksia terveydentilan takia

Arabia: احقية الشخص في الحصول على الدعم بناءً على حالته الصحية والاجتماعية

Venäjät: Право человека на получение пособия на основании состояния здоровья

Asiakasmaksu

Arabia: رسوم العملاء (Rusoom al-'omala)

Venäjät: Клиентская оплата (Klientskaya oplata)

Määritelmä: asiakkaalta palvelusta perittävä maksu

Arabia: رسوم تفرض على العميل مقابل الخدمات

Venäjät: Взымаемая от клиента денежная сумма за услуг

Perustason vammaistuki

Arabia: دعم الإعاقة الأساسي (Daam al-'i'aqa al-'asasi)

Venäjät: Пособие по инвалидности базового уровня (Posobie po invalidnosti bazovovo urovnya)

Määritelmä: henkilölle, jolla on sitä vaativa vamma tai sairaus, annettava rahamäärä

Arabia: المبلغ الأساسي الذي يمنح في الحالات المتوسطة والاساسيه

Venäjät: Денежная сумма, выдаваемая человеку с травмой или болезнью

Hoitotarvike

Arabia: أدوات طبية (Adawat tibbiya)

Venäjä: Медицинское средство (Meditsinskoe sredstvo)

Määritelmä: Ihmisen hoidossa tarvittava väline, aine

Arabia: أداة أو مادة تستخدم في رعاية الشخص

Venäjä: Приспособление или средство необходимое при лечении человека

Apuvälineet

Arabia: أدوات المساعدة (Adawat al-musa'ada)

Venäjä: Вспомогательные средства (Vspomogatelnie sredstva)

Määritelmä: Ihmiselle tarvittavia esineitä esim. liikkumisessa

Arabia: أدوات يحتاجها الشخص للتنقل والحركة

Venäjä: Необходимые человеку средства, к примеру при передвижении

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Arabia: خدمات الأسرة والخدمات الاجتماعية (Khadamat al-usra wa al-khadamat al-ijtima'iya)

Venäjä: Семейные и социальные службы (Semeinyye i sotsial'nyye sluzhby)

Määritelmä: Kunnan tarjottavia palveluita yksittäiselle henkilölle tai perheelle

Arabia: خدمات تقدمها البلدية للأفراد والعائلة

Venäjä: Услуги предоставляемые муниципалитетом для отдельных лиц и семей

Tulo- ja varallisuustiedot

Arabia: معلومات الدخل والممتلكات (Ma'loomat al-dakhl wa al-mumtalakat)

Venäjä: Данные о доходах и имуществе (Dannie o dohodah i imushestve)

Määritelmä: Henkilön tulojen, omaisuuden, varojen ja velkojen kokonaisuus

Arabia: مجموعة بيانات عن دخل الشخص وممتلكاته

Venäjä: Собрание всех данных о доходах, имуществе, накоплений и долгов частного лица

Elatusapu

Arabia: دعم النفقة (Daam al-nafaqa)

Venäjä: Алименты (Alimenty)

Määritelmä: sopimuksella tai tuomiolla vahvistettu raha-avustus alaikäiselle lapselle

Arabia: مساعدة ماليه تمنح للقاصر بناءً على حكم قضائي

Venäjä: Денежная помощь для несовершенно летнего ребенка назначенная судом или личным договором

Tarkastelu ja arviointi

Arabia: المراجعة والتقييم (Al-muraja'a wa al-taqweem)

Venäjä: Проверка и оценка (Proverka i otsenka)

Määritelmä: Elämäntilanteen ja etuuden edellytyksien tarkistaminen

Arabia: مراجعة الوضع المعيشي ومتطلبات الاستحقاق

Venäjä: Проверка жизненной ситуации и условий к получению пособия

Päätös

Arabia: القرار (Al-qaraar)

Venäjä: Решение (Resheniye)

Määritelmä: viranomaisen antama ratkaisu

Arabia: القرار الذي يصدر نتيجة عن تقديم طلب مسبق ويمكن ان يكون سلبي او ايجابي

Venäjä: выданное органом решение

Lomakkeen täyttöohjeet

Arabia: تعليمات لملء الاستمارة (Ta'leemat limla' al-istimara)

Venäjä: Инструкции по заполнению формы (Instruktsii po zapolneniyu formy)

Määritelmä: Etukäteen kirjoitetut ohjeet lomakkeen täyttämiseen

Arabia: إرشادات مكتوبه مسبقاً عن كيفية ملء الاستمارة

Venäjä: Заранее написанные инструкции к заполнению формы

Tuki myönnetään

Arabia: يتم منح الدعم (Yatem manh al-da'am)

Venäjä: Пособие предоставляется (Posobie predostavlyayetsya)

Määritelmä: viranomainen on tehnyt myönteinen päätös tuesta

Arabia: صدور الموافقه من الجهات الرسمية (كيلا) على دفع الدعم

Venäjä: орган принял положительное решение по пособию

Vammaisuusaste

Arabia: درجة الإعاقة (Darajat al-'i'aqa)

Venäjä: Степень инвалидности (Stepen' invalidnosti)

Määritelmä: vammoista aiheutuva (tav. prosentteina ilmoitettu) haitta-aste

Arabia: درجة الإعاقة التي تحدد نسبة الضرر ومدى خطورة حاله

Venäjä: степень ущерба вызываемое инвалидностью (обычно выражается в процентах)

Hakemuksen liitteet

Arabia: المرفقات (Al-murfakat)

Venäjä: Приложения к заявлению (Prilozheniya k zayavleniyu)

Määritelmä: hakemukseen todisteksi, selvennykseksi tai täydennykseksi liitetty erillinen osa

Arabia: المستندات المرفقه بالطلب والتي يمكن ان تثبت او تؤكد حاله الصحية وغيرها من أمور تفيد الطلب

Venäjä: Приложенная к заявлению, отдельная часть, в качестве доказательства, пояснения или дополнения

Hakijan tiedot

Arabia: بيانات المتقدم (Bayanaat al-mutaqaddim)

Venäjä: Данные заявителя (Dannye zayavitelya)

Määritelmä: henkilön, joka tee hakemus, yhteistiedot

Arabia: معلومات اتصال الشخص المتقدم بالطلب

Venäjä: Контактная информация заявителя

Vammaistuen määrä

Arabia: مبلغ الدعم (Mablagh al-da'am)

Venäjä: Размер пособия по инвалидности (Razmer posobiya po invalidnosti)

Määritelmä: Kelan maksama tarkka vammaistuen rahanmäärä

Arabia: القيمة المالية المحددة من قبل كيلا للدعم

Venäjä: Точная сумма пособия по инвалидности выплачиваемая Kela

Myönteinen päätös

Arabia: قرار إيجابي (Qaraar ijabi)

Venäjä: Положительное решение (Polozhitel'noye resheniye)

Määritelmä: hakemuksen pyynnön hyväksyntä

Arabia: الموافقة على الطلب المقدم

Venäjä: одобрение просьбы указанной в заявлении

Kielteinen päätös

Arabia: قرار سلبي (Qaraar salbi)

Venäjä: Отрицательное решение (Otricatelnoye resheniye)

Määritelmä: hakemuksen pyynnön hylkääminen

Arabia: رفض الطلب المقدم

Venäjä: отказ просьбы указанной в заявлении

Viranomaispäätös

Arabia: قرار السلطة (Qaraar al-sulta)

Venäjä: Решение органа (Resheniye organa)

Määritelmä: viranomaisen tekemä päätös hakemukseen

Arabia: القرار الصادر من جهة رسمية بشأن الطلب

Venäjä: выданное органом решение по заявлению

Tuen hakuprosessi

Arabia: عملية تقديم الدعم (Amaliyat taqdim al-da'am)

Venäjä: Процесс подачи заявления на пособие (Protsess podachi zayavleniya na posobie)

Määritelmä: hakemuksen kirjoittaminen, käsittelyaika ja päätöksen tekeminen

Arabia: كتابة الطلب، مدة المعالجة وإصدار القرار

Venäjä: написание заявления, процесс рассмотрения и вынесения решения

Tuen kesto

Arabia: مدة الدعم (Muddat al-da'am)

Venäjä: Продолжительность пособия (Prodolzhitel'nost' posobiya)

Määritelmä: aikamäärä, jolloin tuki maksetaan

Arabia: المدة التي يدفع خلالها الدعم

Venäjä: время, во время которого выплачивается пособие

Lääkärintodistus

Arabia: شهادة طبية (Shahadat tibbiya)

Venäjä: Заявление врача (Zayavlenie vracha)

Määritelmä: lääkärin määrätarkoitusta varten antama kirjallinen lausunto jkn terveydentilasta

Arabia: تقرير الطبيب الخطي ك الذي يمنح للمريض ويشرح فيه حاله الصحية للمريض

Venäjä: письменное заявления, выданное врачом, относительно здоровья человека

Hakemuksen käsittelyaika

Arabia: مدة معالجة الطلب (Muddat mu'ājalat al-talab)

Venäjä: Время рассмотрения заявления (Vremya rassmotreniya zayavleniya)

Määritelmä: aika, jolloin hakemus käsitellään

Arabia: هي المدة التي يتم فيها معالجة ومراجعة الطلب

Venäjä: время на протяжении которого заявление рассматривают

Vammaistuen maksaminen

Arabia: دفع الدعم (Daf' al-da'am)

Venäjä: Выплата пособия по инвалидности (Vyplata posobiya po invalidnosti)

Määritelmä: Kelasta maksama rahamäärä vammaiselle

Arabia: المبلغ الذي تدفعه كيلا عند الحصول على موافقه للدفع

Venäjä: оплачиваемая сумма из Kela инвалиду

Tuen tarkistaminen

Arabia: مراجعة الدعم (Muraja'at al-da'am)

Venäjä: Проверка пособия (Proverka posobiya)

Määritelmä: tukeen edellyttävien vaatimusten tarkistaminen

Arabia: التحقق من استيفاء متطلبات الحصول على الدعم

Venäjä: проверка необходимых требований на пособие

Perhetilanne

Arabia: الوضع العائلي (Al-wad' al-'a'ili)

Venäjä: Ситуация в семье (Situatsiya v sem'ye)

Määritelmä: perheen kaikkien jäsenien välisuhteet

Arabia: الظروف المتعلقة بالعائلة من حاله اجتماعية وامور أخرى

Venäjä: взаимные отношения между всеми членами семьи

Tuen palautus

Arabia: إعادة الدعم (I'adat al-da'am)

Venäjä: Возврат пособия (Vozvrat posobiya)

Määritelmä: tuen saajan takaisinmaksu

Arabia: استرداد الدعم المدفوع في حال تم دفعه عن طريق الخطأ

Venäjä: обратная выплата получателем пособия

Vammaistuen arviointi

Arabia: تقييم الدعم (Taqweem al-da'am)

Venäjä: Оценка пособия по инвалидности (Otsenka posobiya po invalidnosti)

Määritelmä: vammaistuen edellytyksien tarkastelu ja niillä perusteella viranomaisen tekemä päätös

Arabia: تقييم استحقاق الدعم بناءً على الحالة الصحية

Venäjä: проверка условий к получению пособия по инвалидности и на основании которых орган принимает решение

Erityisapuvälineet

Arabia: الأدوات الخاصة (Al-adawat al-khassa)

Venäjä: Специальные вспомогательные средства (Spetsial'nyye vspomogatelnye sredstva)

Määritelmä: Ihmiselle tarvittavia erityisiä esineitä esim. liikkumisessa

Arabia: أدوات خاصه ومساعدة يمكن استخدامها عند عدم المقدرة على التحرك

Venäjä: специальные необходимые для человека средства, к примеру для помощи в передвижении

Vammaistuen tarkoitus

Arabia: هدف الدعم (Hadaaf al-da'am)

Venäjä: Назначение пособия по инвалидности (Naznachenie posobiya po invalidnosti)

Määritelmä: syitä, joihin vammaistuki on tarkoitettu

Arabia: الهدف من دعم ذوي الاحتياجات الخاصة

Venäjä: причины, на которые направлено пособие по инвалидности

Vammaistuen myöntämisperusteet

Arabia: معايير منح الدعم (Ma'ayeer manh al-da'am)

Venäjä: Основания для предоставления пособия по инвалидности (Osnovaniya dlya predostavleniya posobiya po invalidnosti)

Määritelmä: syitä, joilla vammaistukea myönnetään

Arabia: المعايير التي يتم بناء عليها منح الدعم

Venäjä: причины, по которым пособие одобряют

Tuen hakuaika

Arabia: فترة تقديم الطلب (Fatra taqdim al-talab)

Venäjä: Срок подачи заявления на пособие (Srok podachi zayavleniya na posobie)

Määritelmä: aikamäärä, jolloin tukea haetaan

Arabia: الفترة الزمنية التي يمكن فيها تقديم الطلب

Venäjä: срок, в который пособие получается

Tuen muutokset

Arabia: تغييرات الدعم (Taghayyurat al-da'am)

Venäjä: Изменения в пособии (Izmeneniya v posobii)

Määritelmä: muutoksia, joita tukeen lisätään

Arabia: التغييرات التي تطرأ على الدعم

Venäjä: изменения, которые вносят в пособие

Tuen hakemisen edellytykset

Arabia: شروط تقديم الدعم (Shurut taqdim al-da'am)

Venäjä: Условия подачи заявления на пособие (Usloviya podachi zayavleniya na posobiye)

Määritelmä: vaatimuksia, joita pitää olla, kun haetaan tukea

Arabia: الشروط المطلوبة لتقديم طلب الحصول على دعم

Venäjä: обязательные требования при получении пособия

Lapsen elatustuki

Arabia: دعم إعالة الطفل (Da'am 'i'ālat al-ṭifl)

Venäjä: Пособие на содержание ребенка (Posobiye na soderzhaniye rebenka)

Määritelmä: Kelan määrätapauksissa maksama avustus lapsen elatukseen

Arabia: النفقة التي تدفع للطفل في حال انفصال الابوين

Venäjä: Пособие на содержание ребенка, выплачиваемое Kela